

Byaluren

BYAFÖRENINGENS TIDNING OM LIVET I VIKEN - FÖRR & IDAG. #53. 2-2020

SID. 4
**Byter vintern
mot sommaren**

SID. 6
**Vi har hittat
ekstocken**

SID. 20
**På kryss med
Tillberg**

SID. 32
**Snart snurrar
vingarna**

Var rädd om Viken och varandra

Var rädd om Viken – var rädd om varandra – var rädd om vår miljö – var rädd om våra unga – var rädd om våra gamla – var rädd om allt som gör Viken till den unika plats det är.

För om vi är rädda OM varandra behöver vi aldrig vara rädda FÖR varandra och vår by håller för tiotusentals år och generationer som följer.

Jag vet att det låter pretentiöst men jag bjuder på det. Min förhoppning är att Byaluren (utöver att vara ett tidsdokument för framtidens forskare) ska vara Vikens alldeles unika lilla väv som bidrar till att hålla oss samman. En tidning som värnar om vår by och alla som bor i den.

Oavsett, en sak är säker. Likt ekorn som samlar sina nötter samlar Byaluren unika minnen och berättelser och sprider dem till er läsare. Viktiga minnen som annars hade riskerat att falla ner i glömskans mörker och kanske aldrig kommit upp igen.

Och som vi samlar berättelser! Byaluren åtnjuter just nu en rekordstor redaktion som i detta nummer bjuder på mängder av berättelser och minnen. Som vanligt har vi svårt att välja och vraka... så vi låter tidningen svälla och tackar VKB och alla sponsorer som gör det möjligt. 52 sidor tangerar vårt siderekord så luta dig tillbaka och njut av åkturen.

Bland mycket bjuder vi på seglatsen som ska gå över Atlanten med Vikenparet Sofie och Christopher på deras S/Y Svala, Johan gräver fram ett scoop

om den "tusenåriga" eken, Kjell fyrar av ett pärlband av intressanta personporträtt, Ea skapar personliga möten med konstnärssjälar och entreprenörer, Lotta Strömgren Jönsson möter bland annat pizzabagarna som gör det lilla extra för byn, Lotta Hördin säkerställer att vi inte missar något viktigt (utöver fina reportage) och vår senaste rekrytering Andreas Roth bjuder på den nyinflyttades pigga blick på den by som hans växande familj valt att flytta till.

Och när redaktionen samlat alla sina nötter och formligen exploderat fram texter och bilder står Classe redo att med sin alltid ungdomligt energiska klokskap bidra till tidningens layout och förverkligande.

Under mina tio år har jag haft glädjen att välkomna och tacka av ett antal redaktionsmedlemmar. Det är helt ok – alla gör detta ideellt och medlemmar kommer och går. Men just nu och just här står en sak klar. Redaktionen har aldrig varit så välbemannad, med ett antal hängivna och meriterade skribenter, som den är just nu. Så ett stort TACK till er alla för att ni gör detta för Viken och för att vi skapar denna tidning så respektfullt och smidigt tillsammans. Det är den ideella urkraften när den är som bäst. Resultatet av denna urkraft håller du i din hand.

Trevlig läsning och glöm inte... var rädd om Viken och varandra.

Olof Engvall

Byaluren är en medlemstidning för Vikens Kultur- och Byaförening och delas ut till samtliga hushåll, medlemmar i VKB eller ej. VKB bidrar med max 10 000:- per nummer vid behov. Kyrkan bidrar med samma summa för sina två sidor. Övriga kostnader för Byaluren tillförs av annonserande företag. Tidningens ambition är att spegla livet i Viken, förr och idag.

Historiska återblickar är cirka 40% av det redaktionella innehållet, nu-tid och framtid ges 60% av utrymmet. Innehållet bygger på redaktionsgruppens nyhetsvärdering och läsarnas tips. Redaktionen beslutar till fullo om innehållet i tidningen. Byaluren har producerats sedan 1996 och har blivit ett viktigt forum för boende i Viken. Den utkommer vår respektive höst.

Tidningen produceras ideellt av en redaktionsgrupp som över tid tillförs nya medlemmar. Form och annonsförsäljning sköts sedan 2005 av reklambyrån Tidstudion till ett subventionerat pris. Tryck och distribution sköts av Scratch i Viken. Utgivningsmånader: maj och november. Den delas ut till dryga 2 000 hushåll och till bibliotek, föreningar och butiker. Upplaga per nummer är 3 500.

Byaluren

UTGIVEN AV
VIKENS KULTUR- OCH BYAFÖRENING.
ADRESSER OCH ORDFÖRANDES SPALT
FINNS PÅ BYALURENS SISTA SIDA.

CHEFREDAKTÖR:

Olof Engvall
olof@engvallmedia.se
Mobil: 0735 41 45 73

REDAKTION:

Kjell Näslund
kjell.naslund@telia.com

Lotta Strömgren
Jönsson
lotta@ycap.se

Ea Althin Fölsch
ea@folsch.se

Clasgöran Strömgren
clasgoran@tidstudion.se
Mobil: 070-715 70 77

Johan Rietz
vikenpress@gmail.com

Lotta Hördin
lotta.hordin@telia.com

Andreas Roth
andreas.roth.olsson@gmail.com

GÄSTKRÖNIKÖR: LISBETH RYBERG
GRAFISK FORM: TIDSTUDION
TRYCKNING: SCRATCH

Foto omslag:

Olof Engvall har tagit bilden av det atlantseglande paret Sofie Jobansson och Christopher Persson. Mer om dem på sidan 4-5.

Tips och bidrag från våra läsare är mycket välkomna. Skicka som mail till någon av adresserna ovan eller som vanligt brev till VKB:s adress som finns på sista sidan.

Annonser är självklart ett välkommet tillskott till vår ekonomi. Intresserade kan kontakta mig Clasgöran Strömgren på adress ovan.

Del av sida / Pris (ex. moms).
1/1 = 10 000:-, 1/2 = 5 000:-,
1/3 = 3 000:-, 1/4 = 2 500:-,
1/8 = 1 250:-.

Smått&Gott

Ingen tomte på Möllan i år

Det blir inga traditionella julmarknader i Viken helgen den 5 och 6 december. Paul Jöniska gården har beslutat att ställa in sin populära marknad på lördagen. Detsamma gäller byns julmarknad på söndagen, vars huvudarrangörer är VKB och Vikens företagarförening. Det innebär att det inte blir besök hos tomten i Sophiamöllan detta coronaår.

FOTO: FREDRIK REGE

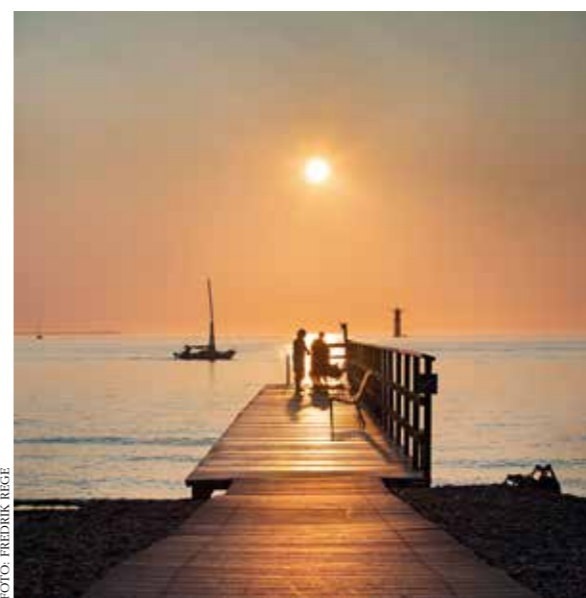

FOTO: FREDRIK REGE

Fredrik Reges bildprojekt

Projektet går ut på att fotografera Fritidens brygga under ett års tid. I ur och skur under olika tider på dygnet och från samma kameravinkel. Bilderna läggs samman till en film/bildspel där man kan följa årtidernas skiftningar. Exakt hur slutresultatet kommer bli vet han ännu inte. Vi får se i slutet av augusti 2021. Många bilder är ju vackra i sig men den häftiga effekten blir när man lägger samman alla hundratals bilder till en sekvens.

FOTO: LARS LÖFQVIST

För er som missat Lars Löfqvists fantastiska bild i september. Han publicerade den på Facebook i mitten av månaden och den väckte stor uppmärksamhet. Mer än fyrahundra gillanden och kommentarer redan dagen efter. "Solen landar på Svinbådan" kallade han den.

FOTO: BRVAE

Inga badkrukor

Annika och Bosse Altinius med vovvarna Pyssla och Milo passade på att njuta av härliga bad långt in i september. På frågan om vad som är bäst med Viken...är det just baden och lugnet som gör att de älskar sitt Viken.

FOTO: PAULINE ERIKSSON

En välsignad regnbåge över kyrkan i Viken

FOTO: KLAS ERIKSSON

I september passerade fartyget Viken, Viken.

Över Atlanten på en svala

”En svala gör ingen sommar” säger ordspråket. Fast för Sofie Johansson och Christopher Persson spelar det mindre roll eftersom de under ett år kommer att befinna sig i konstant sommar. Lördagen den 29 augusti 2020 kastade de loss från Viken på sitt livs äventyr; Att släppa vardagens förtöjningar för en seglats över Atlanten och tillbaka. Följ med ner i sittbrunnen för ett möte med paret som förverkligar drömmen.

– Efter min uppväxt i Viken, närheten till havet och med en fot ständigt i familjens segelbåt var det en livsdröm som bara väntade på att förverkligas. Christopher och jag har frågat oss när timingen skulle vara bra och kommit fram till att den aldrig blir perfekt. Så nu gör vi det, berättar Sofie med en solig och kärleksfull blick mot Christopher som förbereder gummibåten som ska lastas på för avfärd.

När denna tidning släpps i november är chansen stor att paret då befinner sig på Atlanten

Charterskeppare i Västindien

Tanken på att kasta loss från vardagen föddes på allvar för ett år sedan. Sofie arbetade då på SAS och Christopher på Ikea och de bodde i varsin lägenhet i Helsingborg. Båda två stadigt förankrade i karriären och båda två med diametralt olika erfarenheter av sjöliv. Christopher hade knappt satt sin fot på en segelbåt. Sofie hade varit charterskeppare och kapten på 65-fots segelfartyg i Medelhavet, Västindien och Thailand. Olika världar med andra ord. Men Christopher älskar naturen och havet och många har seglatserna blivit i svenska vatten.

Över Atlanten och tillbaka

Ett år räknar paret med att vara borta från Sverige. Resan från Viken går under hösten via Kielkanalen, Engelska kanalen, Biscaya, Portugal, Spanien, Gran Canaria och så Cap

Verde som är sista strandhugget innan det stora språnget över Atlanten. Två till tre veckor räknar paret och dess gästgästande besättning, då fyra till antalet, att det ska ta att korsa Atlanten och nå fram till Barbados i december. Därefter kommer de glida runt i Västindien ett par månader. I maj nästa år planeras hemfärden.

Men hur känns det att kasta loss på det stora äventyret?

– Det är en överklig känsla, en stor lycka och också lite sorgligt eftersom vi kommer att sakna våra vänner, kollegor och familjer förstås. Men sanningen är att vi inte riktigt hunnit känna efter då vi jobbat på som fanken med att renovera våra lägenheter, sälja dem, köpa båten och renovera den och komma iordning. Så nu ska det bli skönt att komma ut och iväg, säger Christopher.

Svenskbyggd båt

Och på tal om segelbåten som ska vara deras hem under ett år. Vad är det för skuta som ska ta dem över haven?

– S/Y Svala är en unik dam som bara finns i femton exemplar i världen. En svenskbyggd 30-fotare från 1985 som fått en ny motor, renoverade segel, solceller och allsköns teknik som ska hjälpa och avlasta oss på resan.

– Och anledningen till att hon fått byta namn till Svala är helt enkelt att alla älskar svalor och på sjön står även svalan för erfarenhet, hopp och en säker hemkomst, säger Sofie med ett skratt.

Följ med på resan

Inte nog med att det kärleksfulla paret Sofie och Christopher bjuder in olika besättningar att följa med på resans olika etapper, de tar också med alla som vill på resan digitalt.

Under namnet *Svalasail* kan nyfikna följa hela resan via Instagram i både video och foto.

Olof Engvall

BILDER FRÅN "SVALASAIL"

Svala utanför kusten i norra Portugal i slutet av oktober, på väg ner mot Nordafrika och så småningom Cap Verde, innan boppet över Atlanten.

Den gamla ekstocken är återfunnen

På jakt efter det förgångna

FOTON: JOHAN RIETZ

Stig Ewaldson och Pelle Johansson undersöker den gamla ekstocken.

Vad döljer sig här inne?

I förra numret skrev vi bland annat om vilka de första Vikenborna kan ha varit och om den gamla kyrkogården. I detta nummer gör vi ännu en djupdykning tillbaka i tiden.

I Viken med omnejd har man funnit sådant som stenredskap av flinta från äldre stenåldern och än i dag kan vi se eko av det förgångna i Norra Hage där vi finner sliprännor. En vedertagen uppfattning är att rännorna uppkommit vid slipning av stenyxor. Det finns dock något som också är värt att nämna som finns kvar från en svunnen tid: en mycket gammal ekstock med yxhugg i.

År 1958 hände något intressant i Viken ur ett arkeologiskt perspektiv. Vid grävning för att lägga avloppsledning till ett hus i Norra Hage påträffades något märkligt vid tre meters djup: en stor tjock ekstock med ett märkligt utseende.* På plats var dels skomakaren och amatörarkeologen Bror Tellström, men även byggmästare Malte Berdin. Dåvarande riksantikvarien tog sig till platsen och konstaterade att stocken hade minst sagt många år på nacken.

Helsingborgs Dagblad fick nys om det sensationella och skrev att den antagligen var tusen år gammal. Ja, man skrev faktiskt att den kanske var 3000 år gammal! Att så är fallet är dock en

På hemlig ort öster om Helsingborg förvarar Kulturmagasinet/Helsingborgs Museer gamla hästvagnar samt den gamla ekstocken.

överdrift, vilket vi ska återkomma till. Fyndet föll dock i glömska, och märkligt nog fick objektet inget arkivnummer trots den sensationella arkeologiska upptäckten. Efter en viss grävande journalistik (värdig ett scoop av Janne Josefsson) har Byaluren funnit att stocken är bevarad och finns i en lada öster om Helsingborg.

Undertecknad tog sig dit och bad Stig Ewaldson följa med, då han är något av en lokal nestor när det gäller Vikens kulturminnesvård. Stig tyckte att det skulle bli spännande att se stocken, som han hade läst om, och sa spontant följande när han fick reda på att den fanns:

– Nej, men vad säger du? Finns den kvar? Det är ju otroligt intressant.

En som också blev lyrisk av dess existens och att den fanns kvar var Pelle Johansson, antikvarie på Kulturmagasinet/Helsingborgs Museer, som ombesörjde att Stig och undertecknad kunde få se stocken.

Hemlig ort

Att se stocken var en upplevelse. Den förvaras i dag på hemlig ort i ett hörn i en mörk stor lada i sällskap med ett tiotal mycket gamla dammiga täckta och otäckta hästvagnar. Dessa vagnar som framförallt var tillverkade på 1800-talet skulle vara värda en egen artikel. En hästdragen vagnsåg ut som den var äldre än så och var hämtad från de tre musketörernas tid. I fantasins värld kan man se hur en kusk med hög hatt på huvudet och syrtut (dvs en lång rock med slag och knapprader i mässing) sitter på kusk-

bänken och frågar om vi vill följa med tillbaka i tiden. Om vi återvänder till stocken uppskattar arkeologisk expertis att den är från 1200-talet, men den kan mycket väl vara äldre.

I skrivande stund finns det tyvärr inga uppgifter på att någon så kallad dendrokronologisk undersökning eller C-14 analys gjorts, så man kan fastslå dess ålder med hjälp av årsringsmönster. Intressant är dock att man i dag kan se att man har borrar i den (med upp till tolv borrhål), vilket tyder på att stocken de facto har blivit undersökt.

Yxhugg

Stocken har formen av en fruktbarhetsgudinna. Två från grovstammen utskjutande grenstammar har båda huggits med yxhugg av människohand, och på två av sidorna finner man att den ser ut att vara bränd med eld. Man kan förstås bara spekulera i vad man haft den

till. Kan det vara rester av ett forntida båtbygge eller är det något som dyrkats? Gudinedyrkan var länge utbredd i Norden genom fynd arkeologer gjort från järnåldern och bronsåldern. Detta bottnar i att gudarna ansågs ha haft mänsklig form och gestalt. Från den yngre stenåldern härstammar mossfynden och under bronsåldern hade torvmossarna stor betydelsen som offerplats. Långt tillbaka var här Freja kärleks- och fruktbarhetsgudinnan och en tanke är att man dyrkat Freja, som ibland hade ett vackert Halsband runt halsen då hon tillbads. Freja ägde nämligen ett Halsmycke, som enligt nordisk mytologi var världens vackraste.

Byaluren får anledning att återkomma till stocken. Pelle Johansson menar att den har ett riksintresse och säger att han ska undersöka om man i närtid kan göra en noggrann undersökning. I ett Vikenperspektiv är den minst sagt intressant på grund av dess spår av människa, då den härrör från en tid långt innan Viken blivit en fiskeby.

– Självfallet ska den flyttas till Helsingborg, säger Pelle Johansson.

När frågan kommer på tal om "gudinnan" inte skulle kunna flyttas till Viken, där stocken ju hittades, skrattar Pelle och skakar på huvudet.

**Det är i skrivande stund oklart var den bittades i Viken. Allt tyder på att det var på dåvarande Idrottsgatan, som bytte namn till Ekstubbvägen år 1960, vilket kan ses som en hyllning till Vikens äldsta träföremål.*

Johan Rietz

I ett hörn återfinns den gamla ekstocken som bittades i Viken 1958. Frilagt foto: Anna Bank, Kulturmagasinet

Ea möter TREA

”Behovet att form och skapa har alltid funnits i mitt liv och som beteendevetare är min nyfikenhet att försöka förstå behov och finna inre drivkrafter viktig. Att tillåta sig gå ner till grunden för att locka fram en kraft som kan fungera som energi till vad jag än företar mig. Därav namnet GRUND Silver & Form.”

Det är en sprudlande Kiki Brännström jag möter på Magasin 36 där hon har sin studio. Miljön inbjuder verkligen till kreativitet och Kikis rum är inget undantag. Jag ser direkt hennes alster TREA och blir såklart mycket nyfiken på hur dessa kommit till. Men som i de flesta historier är det alltid kul att börja från början.

Kärleken till bygden

Kiki är uppväxt i Viken och det är sedermera till Kullabygden hon återvänt och slagit ner sina bopålar. Vi pratar länge om våra minnen från ”byn” där både hon och undertecknad har cyklat rundor på Vikens gator, köpt 10-öres godisar på Vibo och tillskansat sig en och annan prinskorv från Per i Viken.

Vi konstaterar båda två att det är en ynnest vi haft som har fått växa upp i en miljö som Viken. Men mellan barn- och boplatser i dag har hon varit jorden runt flera gånger i både kropp och sinne. Och kreativiteten har varit en lika ständig följeslagare som kärleken till havet.

Beteendevetaren som smider silver

Efter studierna till beteendevetare arbetade Kiki i många år med HR både som anställd och konsult. Vid sidan om arbetet så bultade den kreativa pulsen hårt och för 13 år sedan provade hon

FOTO: FREDDY BILLOVIST

för första gången att smida smycken i silver. Detta var som en kärlekshistoria i sig för inte bara tyckte hon det var roligt, det visade sig att hon var väldigt duktig på det med.

Några år efter första mötet med silvret startade hon sin egen smedja och en tid därefter sin firma GRUND Silver & Form.

– Jag strävar hela tiden efter balans. Att jag har kunnat arbeta med det jag gillar i ”huvudet” och med händerna ger den här efterlängtade balansen, säger Kiki.

Det går inte att ta miste på kärleken till bygden när man ser en av hennes silverkollektioner som heter Kullaberg. Siluetten av berget på både ring och armband. Smyckena görs på beställning men finns även hos återförsäljare i Stockholm, Lund och på Höganäs Museum.

TREA

Men åter till TREA. Jag undrar förstås hur idén till denna möbel kom till. Den har ju tillsynes inte så mycket med silversmide att göra.

TREA är en pall med tusen funktioner och möjligheter. Formen, en tre-

kant, är inte unik, men det känns ändå som det är en ovanligt unik möbel som står framför mig. Måtten är så exakta och noga uträknade och ensam kan bara den ge dig massa uppslag. Sittpall, fotpall, sidebord, osv osv.

Sätt sedan ihop flera och världen expanderar ytterligare. Vad sägs om bord, bänk, hallmöbel. Flexibiliteten när man helt plötsligt får gäster i huset. Det är just denna tanke som lett till att möbelen nu kommit ut i världen.

Ärvt idé

Kikis farfar var till yrket civilingenjör. Liksom sitt barnbarn snurrade kreativiteten parallellt med jobbet då han fick tanken på att ha en möbel som skulle fungera till mycket i gillestugan. Sagt och gjort, efter noga uträkningar med mått och hållbarhet prydde möbelen hemmet hos farföräldrarna och senare i Kiki barndomshem. Där minns hon att den användes till precis det som det var tänkt, det vill säga allt möjligt. Det-

ta var på 70-talet och mer än 40 år senare skulle farfars pall få en pånyttfödelse och få namnet TREA pallbord och ny design.

Det var för cirka tre år sedan Kiki började spinna vidare på möblen och ta den till ytterligare nivåer. Användningsområdena och idén är detsamma men designen, träslagen och tillverkningen har ändrats. På vägen har hon fått lära sig en hel del om just vinklar, träslag och hållbarhet.

Nära, hållbart och rättvist

– För mig är det otroligt viktigt att tillverkningen och hela kedjan från pappret till en kunds hem ska vara resursgenomtänkt så långt det går. Därför samarbetar jag med en skånsk finsnickare som nästan uteslutande använder svenska råvaror. Dels blir kedjan mycket kortare i både transport av material och dels kan jag som formgivare ha tät kontakt rent fysiskt med mina alster i produktionen. Dessutom så vet jag då också att möbelen blir tillverkad utan att göra avkall på varken arbetsvillkor eller miljö, avslutar Kiki.

Pallbordet har under det senaste året även fått syskon i form av några högre modeller. Perfekta till sängbord, högre kökspall och piedestal.

På frågan om vad som är nästa steg tittar Kiki lite lurigt på mig. Det är inget som avslöjas under vårt samtal men jag är helt säker på att vi inte sett det sista av varken vackra smycken eller den trekantiga möblen.

Ea Althin-Fölsch

Namn: Kiki Brännström
Showroom: Magasin 36
Hemsida: www.grundsilverochform.se
Instagram: @grund_silverochform

Pillowtalk erbjuder tidlösa och eleganta plagg i ren kashmir och sängkläder/handdukar av finaste egyptisk bomull. Välkommen att besöka oss i Viken på Bygatan 21. Finns vi inte på plats kan du nå oss på 042-236999 eller maila på info@pillowtalk.se Då hjälper vi dig mer än gärna. Under vintern kommer vi att anordna events, med fina erbjudande i vår butik på Bygatan. Håll dig uppdaterad om dessa och våra produkter genom att följa oss på Instagram pillowtalk.se eller Facebook [pillowtalk.sverige](https://www.facebook.com/pillowtalk.sverige) Välkommen Karin & Filippa

 PILLOWTALK

Vad vet du om Vikenarkivet?

”De gamla gyllne lyrorna ha tystnat, och deras klang är klandrad eller glömd”, skaldade en gång Esaias Tegnér när han ville lyfta fram en tid som varit. För alla som är intresserade av hur Viken som by tagit form från 1700-talet och framåt är Vikenarkivet något av en guldskatt.

Långt ifrån alla Vikenbor känner till att i Vikenarkivet finner vi cirka 30 hyllmeter (!) med kulturhistoriska dokument, ett bildarkiv som består av uppemot 8 000 foton och ljudupptagningar där Vikenbor berättar om sällsamma öden och äventyr.

Om vi tar det från början så uppstod John Oltins kulturstiftelse Viken förr och nu 1993, sedan John Oltin sedan flera årtionden tillbaka samlat material och dokumenterat Vikens historia.

– Stiftelsens syfte är att bevara Vikens särprägel, förmedla dess historia och verka för att den gamla fiske- och sjöfartsbyn bevaras, säger stiftelsens ordförande Bodil Jansson, som är dotter till John Oltin.

Dialog med Vikenborna

Att Vikenarkivet har ett unikt bildmaterial i sin ägo står utom all tvivel. Många foton är inte i tryckbar kvalitet, då de är gamla, men det finns många guld-korn i Vikenarkivet. Exempel härpå är höststormen 1902, då vattnet i Öresund ska ha nått ända upp till korsningen Bygatan/Hamngatan, och att blixten en gång slog ner i kyrkan så att korset föll till marken. Lisbeth Ryberg som sitter i

Ringvägen byggs. Noteras bör att det finns en tennishälsa högst upp på fotot, där äldreboendet Vikbaga i dag ligger.

Många barn föddes under efterkrigstiden. Här ser vi ett foto från 1949, i väntan på den årliga Brandkärsfesten (i dag omdöpt till Vikenfesten).

ÖVRIGA FOTON: VIKENARKIVET/BOB OCH ENI

Magnus Wikdahl håller numera i den populära byavandringen.

styrelsen kan också berätta om när det blev ”revolution” i byn. Detta skedde i oktober 1950. Det var val till kyrkofullmäktige och endast två kvinnor fanns med på den valbara listan - men däremot 38 män. Detta trots att det var kvinnorna som var mest engagerade och aktiva inom kyrkan. En ny hemlig lista som gick under namnet Kyrkans Vål gjordes med bara kvinnonamn. Resultatet blev att nio av tio kvinnor på listan kom in i kyrkofullmäktige.

– Skriv gärna att vi gärna står till tjänst om folk kanske har något i byrå-lådorna där hemma som man skulle vilja veta mer om, säger Magnus Wikdahl, som ofta brukar hålla i de populära Vikenvandringarna, som äger rum två gånger om året.

Lisbeth Ryberg understryker att man gärna kopierar lagfarter och liknande handlingar som rör gamla fastigheter i det pågående arbetet hur Viken växer. Bland uppgifterna ingår nämligen att arbeta med ett omfattande tidskrävande fastighetsarkiv och att digitalisera material som har att göra med Viken; en by som är klassad som riksintresse när det gäller hamnen, den gamla bebyggelsen och det intakta gatunätet.

En liten kommentar kan här göras och det är att det vore otänkbart att bygga höga hus i ”gamla Viken”, på det sätt som sker i andra delar av Viken.

Öppet hus

Så gott som varje måndag året om träffas styrelsen då det är öppet hus (mellan klockan 14.00 och 16.00) och vid de besök undertecknad gjort kan jag konstatera att det alltid varit mycket trevlig stämning som råder en trappa upp i Hemgårdens lokaler. Man står till förfogande för alla som vill veta mer om gamla fastigheter, personer, händelser, foton, vykort och gamla kartor. I dessa corona-tider går det också utmärkt att maila till Vikenarkivet. Den dag Byalurens utsände kommer på

Bussten stannade på 50-talet utanför konditoriet (som då hette Zermans Konditori).

besök pratar vi mycket om den gamla ekstocken (se reportage på 6-7), men jag får också reda på att stiftelsen som arbetar ideellt anordnar en rad utställningar och kulturevenemang. På önskelistan står bland annat en insamling av matrecept i Viken förr i världen, en förteckning över konstnärer i byn och att ta del av foton från andra världskriget och hur kriget upplevdes av de som bodde i Viken. Ja, egentligen är det bara fantasin som sätter gränserna för vad denna livaktiga stiftelse kan bidra med.

Johan Rietz

På Bygatan 20 fanns det på 50-talet en godis- och cigarettautomat på fasaden vid Karl Anderssons Affär. Kondomerna hade en egen Adamsson-automat på frisör Göthe Svenssons baksida.

Lite fakta:

Kulturstiftelsen består av Bodil Jansson, Magnus Wikdahl, Lisbeth Ryberg, Stig Ewaldson, Lars Inge Wikdahl, Annkatrin Wikdahl, Rebecka Jansson Lindgren, Birgit Oltin, Filip Oltin, Stig Elversson, Ulla Persson, Calle Persson, samt Ulf Lindskog. Mailadressen till Vikenarkivet är bodil.a.jansson@telia.com

Världens lyckligaste människa

Gunilla Bergman säger: – Jag är världens lyckligaste människa, även om jag varit änka de senaste elva åren. Mitt liv med min familj och mitt arbete som barnavårdsöverläkare har varit helt fantastiskt. Hon fortsätter: – Men nu tycker jag om att sitta här på min bänk vid mina promenader och se ut över Sundet. Vi kan inte bo vackrare.

Jag och hustrun tog en promenad längs stranden i slutet av augusti. Vi passerade en dam, som satt på en bänk nedanför fortet. – Hej säger vi, och damen svarar med en rapp kommentar. Hustrun är som en golden retriever – hon gick genast fram (tack och lov ska hon inte nosa o äta på allt när vi är ute) Ganska snart utspann sig ett intressant samtal på bänken med Gunilla Bergman.

När någon börjar ett samtal med ”jag är världens lyckligaste människa” då spetsar jag öronen. Hur hänger det här ihop? De flesta av oss i Viken lever i och för sig inte ett miserabelt liv, men att säga att man är världens lyckligaste, det är att ta i ordentligt. Gunilla säger:

– För mig har familjen och barnen alltid varit det viktigaste. Vilket också avgjorde mitt vägval som barnläkare och har så förblivit hela mitt liv.

– Eller rätteligen, jag fick ett godkännande från Kungliga Medicinalstyrelsen att utöva Läkekonsten!

Det var 1959.

Den lyckligaste människan

Gunilla berättar att hon mötte sin kommande make Per redan 1954, när hon var 19 år. Hon säger att han gjorde varje dag till den lyckligaste dagen.

Med Per på kårbal 1954.

och hade svårt att läsa. Även då var vattkoppor mest en barnsjukdom, så framför mig såg jag en liten pojke med tjocka glasögon.

Gunilla blev överväldigad när de senare möttes första gången utanför Anatomiska institutionen. Emot henne kom en lång atletiskt byggd man, med ett stort leende och det rödblonda håret som en solbelyst gloria runt huvudet. Gunilla berättar vidare:

– Vi blev snart ett par och det är något alldeles underbart att ha varit så omhändertagen som jag blivit. Jag kunde koncentrera mig på familjen och vi fick tre söner. Hon säger om sin liv:

– Jag är änka sedan elva år tillbaka och jag tycker mycket om att promenera ner till strandheden och se ut över havet. Jag tar med en bok att läsa och tittar till maken, som ligger strödd i solen. Det är ett bra ställe att minnas på.

Nu är storleken på familj inte ett heltäckande mått på lycka, men glädjen i en stor familj, är också ett livsverk att se tillbaka på. Gunilla har nu elva barnbarn och tre barnbarnsbarn.

Krigsminnen

Nu talar vi inte om damers ålder, men jag måste få tidsbestämma Gunillas barndom till åren före andra världskriget. Ett av hennes första minnen, var en dag när hon och systemen kördes ut ur vardagsrummet, för att de vuxna skulle höra nyheterna, men Gunilla var som hon var och gömde sig under en fätölj. En man skrek i radio på ett främmande språk och de lyssnande såg uppskrämda ut. Det var upptakten till andra världskriget. Fadern inkallades strax och tjänstgjorde under kriget i Djuramossa (där Beredskapsmuseet söder om Viken ligger idag).

Läkekonsten

Idag utdelas inte längre tillstånd att utöva läkekonsten, men medge att det är något helt annat än ett godkännande att utöva läkaryrket. Det ligger mycket mer bakom läkekonsten, inte bara yrkesutövande, utan även förhållnings-sättet till yrket och patienten.

Gunilla hade det lätt för sig i skolan och kunde hoppa över två klasser, varför hon redan som 18-åring började läsa medicin i Lund. Senare specialiserade hon sig på barnmedicin och började arbeta i Helsingborg.

Mjölkdroppen

Barnavårdscentralerna – BVC – , vilka är självklara idag blev utbyggt i Sverige först 1946. Innan dess fanns frivilliga initiativ för att hjälpa mödrarna med barnhälsan. Generösa donatorer och engagerade krafter skapade föreningarna Mjölkdroppen över hela Sverige. I Helsingborg bildades Mjölkdroppen

1928, då först med ändamålet att kunna ge steriliserad mjölk till barn under ett år, där mödrarna inte ammade. Föreningens verksamhet finns än idag och ger ett betydande ekonomiskt tillskott till barnhälsan i nordvästskåne.

Gunilla Bergman började som barnläkare i Helsingborg 1959 och hade redan då stort stöd i verksamheten från Mjölkdroppen. När barnhälsovården utvecklades som egen verksamhet 1970, fanns det alltid lite extra resurser att ta till genom Mjölkdroppens bidrag.

1979 blev Gunilla Bergman barnhälsoöverläkare i Helsingborg och Nordvästskåne, en tjänst hon uppehöll fram till pensioneringen 1999. Gunilla säger om Mjölkdroppen:

– Varje år får BVC-verksamheten ett stort bidrag till utveckling och till insatser både inom och utanför den organiserade förebyggande barnvården. Det kan vi inte nog tacka för.

Golf – orientering samt blogg

Man kan undra hur dessa två sporter hänger ihop, men egentligen behöver man inte fundera så mycket på det. Ska jag vitsa, krävs viss orienteringsförmåga för att hitta alla bortslagna bollar. Men, bägge sporterna bygger på en stor social samvaro och familjeengage-

mang. Sönerna i familjen började med orientering och när mamma och pappa satt där som supportrar vid tävlingarna, blev det snart naturligt att de också började inom sporten. Gunilla hade löptränet mycket som barn och ungdom. Under uppväxten i Helsingborg tog fadern med döttrarna ut på söndagarna för löpträning i Palsjö skog, vilket var ovanligt på den tiden.

Innan familjen flyttade in på Kalvlyckevägen i Viken, i ett hus ritat av arkitekten Lars Hammerö, var man bosatt i Rydebäck fram till 1979.

Som granne till Rya golfbana fanns hur många möjligheter som helst att

svinga klubban och Gunilla Bergman ser belåtet tillbaka på tider då hon var nere på handicap 11. Hon medger att det är näst intill oanständigt bra för en heltidsarbetande trebarnsmor. Men, talang, talang som hon själv säger.

Idag kan vi se Gunilla Bergmans aktuella foton och läsa hennes funderingar och kommentarer till livet i hennes blogg vikingarna.se

Kjell Näslund

Guldbröllopsfirande 2007 med barn, barnbarn och barnbarnsbarn på plats i trädgården på Kalvlyckevägen.

Det är oss du möter!

Giesela
Sjuksköterska

Adam
Allmänspecialist
& astma/kol läkare

Eva
Allmänspecialist samt
demens + psykiatriansvarig

Bella
Receptionist

Isabell
Verksamhetschef

Vi finns även på Väla! Väla Hälsocenter, Kanongatan 159 samt Väla köpcenter med Väla Hälsa & Vaccin.

www.valahalsocenter.se

VIKENS
HÄLSOCENTER

Vi fortsätter vårt arbete i Viken med stolthet och vi är tacksamma för all kärlek vi får.

Det finns alltid tid för dig och vi har utrymme för fler listade.

Vi finns på plats, via telefon, hembesök och digitalt. Hör av dig till oss om du vill veta mer.

Du missar inte att du kan vaccinera dig hos oss? Både inför resan och årsinfluensa.

Öppettider

Måndag – fredag kl 08.00 – 16.00

Provtagning: kl 07:15-09:00

All provtagning är tidsbokat.

Välkommen till oss!

Du hittar oss på Markavägen 5, Viken, 042-20 24 70 (I gamla Bäckaskolan vid Tempo)

Färsking som blivit stor

Calle Rosengren och Amanda Larsson på Vikenfesten.

Utan någon som helst kunskap om matbranschen eller en krona på fickan. Två unga gymnasieelever bestämde sig för att inte låta någon sådan bagatell stoppa dem och körde på som om det inte fanns en morgondag. Och helt plötsligt är morgondagarna oändliga.

17 år gamla började tankarna gro på hur man kunde få barn att äta bättre frukost och snacks. Behovet av schysta livsmedel utan massa tillsatser och jox som ingen förstår sig på är stort. Dessutom kände Calle Rosengren och Amanda Larsson att nyttigt inte ska behöva vara tråkigt. Tvärtom. De är övertygade om att laddar du kroppen med bra grejer kommer också bra grejer hända!

– Hej Calle! Vilken resa ni är på! Vem är du?

– Jag är 23 år gammal och uppvuxen i Viken. Gick gymnasiet i Helsingborg där jag drev ett UF-företag ihop med och som senare skulle bli vårt heltidsjobb – Färsking. Vi jobbar med schysta

livsmedel med fokus på unga. Idag driver vi företaget från Stockholm och säljer tre smaker av granola i över 1000 butiker över hela landet, inklusive ICA, Hemköp, Willys och många fler!

– Jag är ansvarig för all kommunikation & marknadsföring i bolaget. **– Vad gjorde att ni kände ni hade något bra på gång så att ni vågade satsa allt ni hade (och inte hade)?**

– Ganska tidigt kände vi oss förbryllade att det då (2014) inte fanns några produkter på flinghyllan, riktade till familjer, med bra innehåll (hög

fiberinnehåll, inget tillsatt socker/sötningemedel etcetera).

– Sedan vann vi guld i Årets UF och blev årets produkt i Skåne. Vi gick vidare med att ta silver i båda dessa kategorier i UFSM 2015. Så vi kände ett bra stöd till vår idé.

– Samtidigt hade vi under hela året mötts av en attityd i stil med "Vilken fin idé! Men ett gäng 17/18-åringar kan inte genomföra detta på riktigt".

– Det var som att hälla olja på elden för oss, vi hade ju en färdig granola och de stora företagen hade haft gott om tid på sig att lösa problemet.

– Vi drev UF i tvåan på gymnasiet, så vi drev vidare idén som projekt vid sidan av skolan i trean. När vi sedan tog studenten så valde vi att starta aktiebolag. För oss var det sjukt spännande att satsa på något vi trodde på, vi bestämde oss att ge det ett år. Antingen skulle vi vara 19-åringarna med ett konkat bolag och en enorm erfarenhet i ryggen som då istället kunde resa, plugga eller vad vi nu ville – eller så var vi 19-åringarna med ett spännande bolag i en häftig resa. För oss var det

win-win!

– Hur känner ni med konkurrensen? Att ni har nyttiga och schysta livsmedel, ja. Men finns det något mer som gör er så framgångsrika?

– Jag skulle nog sammanfatta det i två delar. Det ena är vårt varumärke, vi har något som är extra speciellt i vår kommunikation mot unga. Dessutom tror jag det är en enorm fördel att vi inte är en av jättarna Orkla, Unilever eller liknande. Det blir en genuin koppling till våra konsumenter, varje gång någon kommenterar på vår instagram eller skickar ett meddelande på facebook så är det en av oss som svarar.

Det är inte en kundsupport flera steg bort från bolagsledningen utan någon möjlighet att göra skillnad, och det tror jag att konsumenterna uppskattar. Vi försöker vara så öppna och transparenta både i sociala medier och ända ner på förpackningarna. Där har vi satt namn och

ceptionellt bra betyg! Det vi kanske inte var lika säkra på var att den skulle bära vår granola framåt så pass bra som den faktiskt har gjort.

– Finns något annat ni gjort särskilt bra tycker du?

– Jag tror mycket har kommit genom vår knall-orangea förpackning. Vi får ofta höra att den sticker ut bra från hyllan och syns när man ska leta efter ny frukost. Sedan har vi haft ett bra samarbete med vårt säljbolag där deras marksäljare varit duktiga på att sälja in våra kampanjer i butik.

Under 2020 så har vi även börjat få mycket synlighet hos influencers som gillar vår granola, det tror jag helt säkert har hjälpt försäljningen nu under sommaren då vi haft försäljningsrekord

flera månader i rad!

– Har du några bra tips till andra unga företagare?

– Våga satsa! När man är ung och oerfaren ställer man en hel rad frågor som de med mycket erfarenhet aldrig kommer att tänka på. Det är också en bra tid rent riskmässigt då man kanske inte har en familj att försörja, utan endast sätter risken på sig själv. Framförallt är det viktigt med uthållighet, i början känns det som att allt borde gå mycket fortare än vad det sen faktiskt gör. Att då fortsätta slita och gå tillbaka till projektet varje dag är något jag tror många företagare känner igen sig i.

– Vad tänker ni om framtiden?

– Vårt mål är att Färsking ska bli ett livsstilsvarumärke och vi kommer de kommande åren fokusera mycket på frukostmarknaden. Fortfarande får Vikenborna agera smakhjälpare ibland. Vi drömmer ju också om att gå internationellt, så det är väl inte allt för långt borta hoppas jag!

Ea Althin-Fölsch

FOTO: ELIAS JUNGBERG

bild på oss som grundare, och vi utmärker extra de grejer vi tror att konsumenten kanske inte har så bra koll på. Exempelvis varför en produkt utan tillsatt socker ändå innehåller sockerarter i innehållsförteckningen – då har vi valt att stryka över det med extra färg och sätta en infobubbla för att förklara hur det kommer naturligt från ingredienser som havre, äpple och fröer. Jag tror det bygger förtroende.

Sedan är det som alltid i livsmedel: taste is king. Efter två år på marknaden har våra granolor fått flera utmärkelser för sitt innehåll och framförallt sin smak. Vi visste att smaken var bra – innan lanseringen av Färsking så gjorde vi ett blindtest där cirka 80 barn från Viken deltog, och vår granola fick ex-

form
flora &

TRÄDGÅRDSDESIGN

Cecilia Tidstrand
trädgårdsarkitekt

Vi matchar ditt vackra inre med ett vackert yttre.

info@formochfloratradgard.se • 070-47 45 485 • www.formochfloratradgard.se

Pippi bor på Nyponvägen

Hon tyckte sig varken kunna måla eller skriva. Ändå sitter hon några år senare med otaliga utställningar, ett galleri och två böcker i ryggen. Samtliga succéer. Gina Cinnamoni lever i Pippi Långstrumps anda: "det har jag aldrig gjort så det klarar jag säkert."

Det var under vistelsen hon och hennes man hade i Barcelona 2012 som lusten att sätta en pensel i rörelse väcktes. Det var i början menat som ett tidsfördriv och en nyfikenhet men ganska snabbt upptäckte hon sin talang och även glädjen i målandet som i sin tur mynnade ut i flera fina verk. Det där konstnärsmaterialet hon köpte på en lågprisaffär uppgraderades snart och sedan var det ingen hejd. Så pass att

efter hemkomsten kunde hon medverka i flera utställningar och även öppna ett eget galleri.

Hemma i Kullabygden, några år och två förlösningar senare, dök Pippi upp igen. Gina hade fött sina båda barn i säte och blev lite förvånad över den knappa information det fanns om just denna typen av förlösningar. Även om det inte tillhör vanligheterna så kände hon att det vore nyttigt att ha information som kan hjälpa. Sagt och gjort.

Hon skrev en bok angående detta som nu finns att tillgå i vården och på bibliotek.

– Jag fungerar lite på det sättet, om jag ser något som saknas eller som hade hjälpt mig i en situation så ser jag till att fixa det för andra.

Historien ville inte sluta berättas
Men det är inte hennes konst eller faktabok som gör att jag sitter i familjens villa i Viken där flyttlådorna precis är uppackade.

– Jag fick en historia i huvudet som inte ville sluta berättas för mig, jag tänkte på den hela tiden och till slut hade jag en hel roman i huvudet. Men jag hade ju aldrig skrivit en skönlitterär roman innan. Så då gör jag väl det tänkte jag. Även om motivationen och inspirationen fanns där trodde jag inte att tålmodet skulle räcka. Antalet sidor

i en roman är ju ganska många. Men den fanns där till sista punkten var satt.

Historien som utspelar sig i Kullabygden mellan Helsingborg och Höganäs har grunden i just konstnärslivet och konstbranschen, kryddat med en massa intriger, passion och mänskliga dilemman.

– Säkrlart plockar man in bitar från sitt eget liv och erfarenheter men romanen i sig är kryddad och expanderad, ett passionerat kärleksdrama.

Jag har blivit erbjuden utgivning via förlag men med boken i hjärtat valde jag egenutgivning, säger Gina som även har designat omslaget själv.

Passion och drama

Boken handlar om konstnären Ofelia Monti-Lind som kör fast i den kreativa utvecklingen och den lika hopplösa samborelationen med Gabriel. Efter att ha firat sin pappas och styvmammas bröllopsdag på restaurangen La Veritá, faller Ofelia för sin femton år äldre styvbror, Maxi, en charmig gift man som världsvant tar för sig av livets god saker, utan att plågas av samvetskval.

För att lyckas i konstbranschen krävs det mod, känsla och passion. Men vad händer när kärleken till konsten blir viktigare än moralen? Och är det verkligen värt att offra allt man har för konstens och kärlekens skull?

Det är en energifylld Gina jag möter på Nyponvägen. Och jag är helt säker på att detta inte är det sista vi ser komma ur denna kreativa människa. Om det så är i färger, det skrivna ordet eller något annat upptåg.

Eller varför inte alltihop?

Ea Althin Fölsch

Vinn en signerad bok

Boken finns i skrivandets stund som e-bok att köpa och när du håller denna tidning i din hand finns den även att köpa som pappersbok. Releasefesten har ägt rum på Galleri Viken.

Känner du någon som behöver lite passion och drama i sitt liv? Behöver du själv fly bort i en värld av stormiga relationer och spänning?

Du har chansen att vinna ett signerat ex. av Ginas nya bok. Svara rätt på frågan: "Vem skrev pjäsen Hamlet, där en av rollfigurerna heter Ofelia?" Skicka ett mail till gina@ginacinnamoni.com som kommer att lottas 3 vinnare som svarat rätt på frågan.

Den 25:e januari avslutas lotteriet. Du meddelas personligen om du vunnit.

JULSTÄMNING PÅ VIKENS LANTMÄN

Julgransförsäljning från fredagen 27 nov.

Kungsgran, blågran, rödgran, kransar och ris

Vikens Lantmän

Hos oss hittar du ljusslingor för hela trädgården.
Vi har även ljusstakar, julgransfötter och pynt till granen.
Öppet Mån-Fre 8-18, Lördag 9-14. röda dagar stängt.

Tel. 042-236110 • Karlsfältsvägen 3 • www.vikenslantman.se

FOTON: LOTTA HÖRDIN

Detta är tavlan som Sjöfartsmuseet fick av Gränna museum. Aron Sandberg målade den 1936.

En tavla hittar hem

VKB fick ett mejl från Gränna museum: "Fanns det intresse för att ta emot en tavla signerad Aron Sandberg med ett motiv hämtat från Vikens hamn?" Frågan gick vidare till Sjöfartsmuseets ordförande, Lars Reuter, som sa ja tack. Nu har den hämtats av Fredrik Hallgårde och intagit sin nya plats bland modellbåtar och andra marina föremål.

Men vem var Aron Sandberg och vilken koppling hade han till Viken?

Det är säkert många Vikenbor som har en Aron Sandberg hemma på väggen. Han var nämligen en flitig akvarellmålare när han tillbringade somrarna i Viken. Hit kom han som sommarvärd första gången på 1920-talet och fortsatte sedan att komma varje sommar till en bra bit in på 1950-talet.

Motiven till målningarna hämtade han i byn; hamnen, husen, möllan och människorna. Det blev också en del grafiska blad, något som säkert bidrog till spridningen av hans tavlor.

Akvarellmålning var en sommarssyssla som inte krävde någon särskild ateljé. Det gjorde däremot det konstnärskap som Aron Sandberg ägnade sin mesta tid åt: skulptörens.

Aron Sandberg.

FOTO:VIKEN ARKIVET

Stockholms stadshus

Aron Sandberg föddes 1873 och växte upp på en bondgård utanför Gränna – därav kopplingen till ortens museum. Aron och hans bror Gustaf visade tidigt prov på konstnärlighet och började redan på hemmaplan att ägna sig åt att skulptera. "De satt hellre och skar i rovorna än arbetade på fälten", skrev Aron Sandbergs svärdotter Ingrid M

Sandberg i foldern "Viken i våra hjärtan" från 1987.

Det blev heller inga lantbrukare av Aron och Gustaf Sandberg. De tog sig istället till Stockholm, och Paris, för konststudier. Snart fick de offentliga uppdrag i den svenska huvudstaden. Deras verk finns på många byggnader.

Under cirka tio års tid arbetade Aron Sandberg med utsmyckningen av det nya stadshuset i Stockholm, ett hus som stod färdigt 1923. Här mejslade han fram tornfigurer, kapital, reliefer och porträttbyster.

Från hans rika produktion kan nämnas några med lokal anknytning; en fontän på Sofiero och utsmyckningar vid Margaretakällan i Helsingborg. Han ägnade sig även åt att designa möbler och inredning. Inte sällan tillsammans med brodern Gustaf, som han också delade ateljé med.

Allt detta står att läsa i boken om de båda bröderna; "Bildhuggarna" av Eva Tivell och Maja Sandberg (utgiven år 2000). Maja Sandberg är barnbarn till Aron Sandberg och har själv tillbringat många somrar i Viken, de flesta i föräldrarnas sommarhus vid Kalvlyckevägen, som familjen hade under 35 år.

I boken "Bildhuggarna" kan man läsa flera citat från Aron Sandbergs egen dagbok. Några handlar om Viken.

"... det lugna, idylliska Viken, där man trivs så bra", som Sandberg själv skriver i sin dagbok.

Kärt sommarviste

Aron Sandberg köpte aldrig något eget hus i Viken utan hyrde in sig hos privatpersoner, precis som många andra sommargäster vid den här tiden.

De allra flesta av Vikensomrarna bodde familjen Sandberg hos Lina Jönsson på Banckagatan 2. När Aron Sandberg med fru och son kom flyttade familjen som ägde huset ut i bryggghuset under sommarmånaderna.

Idag bor Vera Pålsson i huset som Aron Sandberg hyrde, ett hus som hon för övrigt är född och uppvuxen i. Hon minns Aron Sandberg.

– Farbror Sandberg sa vi alltid. Han var så rar och trevlig. Han satt på verandan, som fanns då, och målade.

Under somrarna i Viken fick Aron Sandberg till viss del utlopp för skulpterandet vid sina arbetsbesök på keramikfabriken i Höganäs. Men framför allt ägnade han sig, som sagt, åt att måla akvareller, fastän han inte kände sig helt bekväm med det.

Så här beskrivs detta i boken "Bildhuggarna": "Aron målar också mycket akvarell i Viken, ja, han vill inte kalla det så, han säger istället att han plitar och att det är roligt att ha något för händer. Akvarellmålningen är det konstnärliga uttrycks sätt som Aron har minst själutillit inför. Ändå säljer han en hel del målningar och arbetet i sin tillfälliga ateljé ger honom stort utbytte."

I boken finns även följande citat från dagboken att läsa: "Då vi förra hösten reste härifrån bad den gode snickarmäster Malte Berdin att han

skulle få ha en del akvareller och teckningar för att visa vänner och kunder för att möjligen kunna sälja. Och till min häpnad talade han vid vår bitkomst om att han sålt så gott som allsammans. Det är ju förståeligt att jag gladdes över att pengarna men ännu mer över att mina småarbeten värderas av vilket bär. ... Malte bad mig måla flera akvareller för att visa, och detta har varit min sommarsysselsättning. ... Jag är lycklig som haft något att syssla med."

Aron Sandberg dog 1959.

Hans verk lever kvar på ett otal byggnader och många offentliga platser runt om i Sverige. Vid hamnen i Viken kan vi beskåda skulpturen "Tors fiskafänge" och i många Vikenheim hänger tavlor signerade Aron Sandberg.

Lotta Hördin

Aron Sandberg hyrde på Banckagatan 2 i Viken och busen på tomten bär spår av hans konst. Här på bryggbuset finns till exempel två reliefer.

"Tors fiskafänge" invigdes 1987 och stod då mitt på hamnplanen. 2009 flyttades skulpturen till sin nuvarande plats vid hamnens västra sida framför Sjöfartsmuseet.

Hyresvärdin Lina Jönsson blev ett av Aron Sandbergs motiv. Hon fick flera tavlor av honom som tack för fina somrar i Viken.

DEN LILLA KLINIKEN

– med det stora hjärtat!

Vi erbjuder allt ifrån vaccinationer till medicinska undersökningar och enklare kirurgi.

Varmt välkomna till oss måndag, onsdag och fredag kl 8-17.

Vi arbetar med strikta hygienrutiner för din (och ditt djurs) säkerhet och ser fram emot att ses!

VIKENS SMÅDJURSKLINIK
EVIDENSIA

Björkvägen 21, Viken
reception.viken@evidensia.se
042-618 90 00 • evidensia.se

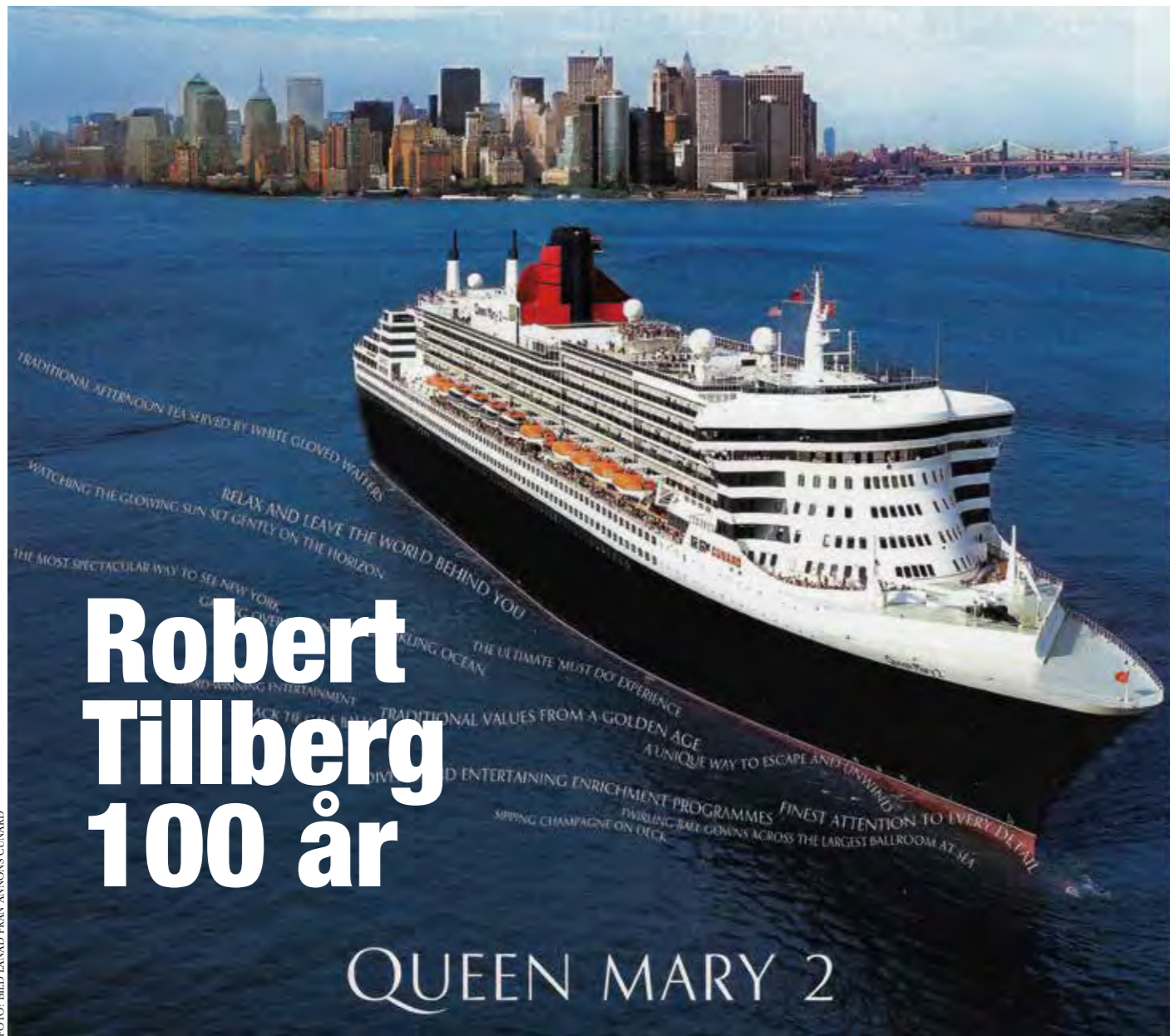

FOTO: BILD LÅNAD FRÅN ANNONNS GUNNAR

Robert Tillberg 100 år

QUEEN MARY 2

"Once you've been bitten by the cruisnig flee..." Det är lätt att falla för frestelserna ombord och särskilt det här fartyget som Robert Tillbergs byrå designade 2001. Cunard linjens Queen Mary 2, symboliserar ultra lyx, klass och stil på klassiskt vis, men i dagens kontext.

Robert Tillberg är ännu en av innovativa personer från Viken, som aldrig verkat ha tagit någon plats, men genom sina idéer och lösningar varit en av dem som på världsnivå omformat passagerarupplevelsen inom kryssnings- och färjetrafiken.

Här i trappen i kontoret på Apelvägen, idag Vikens Montessori.

Grundaren av Vikenföretaget Tillberg Design, skulle i år ha fyllt 100 år. Jag har talat med några av dem stod honom nära.

ILLUSTRATION TILLBERG DESIGN/MIKRO

FOTO: TILLBERG DESIGN

I förra numret av Byaluren var jag på besök i det hus Robert Tillberg skapade på Svanebäcksvägen. När jag såg ritningar och skisser väcktes intresset att göra ett större porträtt över denne nyskapare och eleganta designer av hela fartygsinredningar och kryssningsfartygskoncept.

Vi möttes aldrig, men ett av hans barnbarn sprang ofta hemma hos oss som liten skateboardåkare. Där kan man säga att kreativitet och nyskapande gått i arv. Krögaren Niklas Ekstedt är vida känd för sina restaurangkoncept och nyskapande kök. Först intervjuade jag Niklas mor, Annika Ekstedt om hennes far.

Innan jag går in på detaljer, vill jag påpeka att familjen har flera andra kända personer utöver Niklas Ekstedt.

Bland annat Roberts son, konstnären Peter Tillberg som hann skapa många spännande verk under sin livstid. Mest välkänt är kanske målningen "Blir du lönsam lille vän?".

Dottern Annika valde en annan yrkesbana, blev lärare och drev under många år Vikens Montessoriskola.

Annikas make Lennart Ekstedt, blev sedermera ägare till Tillberg Design.

Utbildning hos Carl Malmsten

Att hitta sin nisch och nå framgång i livet handlar om många faktorer. Klart det är en fördel, om man som unge Robert blir född in i en framgångsrik familj 1920.

Men en frihet från hemmet att skapa sin egen framtid och att tro på sig själv, gjorde att Robert började på en helt annan bana än vad föräldrarna hade förväntat sig. Han utbildade sig inom möbelsnickeri hos Carl Malmsten i början av 40-talet och där fick han erfarenhet och praktik för att kunna utveckla sin kreativitet och idéer. Men inga fartyg än på länge.

Mattor föder en idé

1952 blir Robert Tillberg chef för Nes-sims mattor i Göteborg. Företaget levererar mattor bland annat till Göteborgsvarvens passagerarfartyg.

Där och då föddes idén hos Robert, att varför inte ta ett helhetsgrepp på inredningen? Kan man leverera mat-tan ombord, kan man väl leverera gardiner och möbler, samt koordinera det hela. Och varför skall det se ut som det alltid gjort? Mahogny och mässing är ju snyggt och hållbart, men... vem är passageraren som betalar och hur får man denne att trivas, att spendera mer ombord, att få med sig något mer från kryssningen? En banbrytande affärsidé föddes där i mitten på 50-talet.

FOTO: KJELL NASLUND

Far och son, arkitekt Fredrik Johansson, nuvarande delägare och fadern Anders Johansson, Roberts högsta hand under 36 år. Anders, arkitekten och projektledaren på otaliga fartygsbyggen, med stenkoll på inredningar, kvalitet och tider.

Möbeldesign

Robert Tillberg börjar tidigt designa möbler för fartyg. Vilket inte är vad som helst. Kraven är speciella, stolen ska inte välta så lätt, stadig, men inte tung, man ska inte snubbla över benen och gärna ska man kunna stuva och stapla stolarna. Ett samarbete med ett företag utanför Höganäs blir lyckosamt.

Första stolen blir Largo, som följs av många fler.

Norlinbåtar och Vikens varv

Under det senare 50-talet öppnar Robert Tillberg en design och arkitektstudio. Och i början av 60-talet börjar ett långt samarbete med båtkonstruktören Peter Norlin, vars segelbåtar byggs – just det, i Viken, på det varv, som sedermera blev Tillberg Designs fjärde kontor i Kullabygden.

1961 flyttar Robert med familj in på Skeppargatan 13 och har byrån hemma i en tillbyggnad bakom huset. Öresundsvarvet i Landskrona var en av de första beställarna. En av de först anställda, kom att spela en mycket viktig roll – och gör det indirekt även idag för Tillberg Design – den 18 år yngre arkitekten Anders Johansson.

Männen arbetar tillsammans under hela Roberts aktiva tid i bolaget, fram till år 2000 då 80-årige Robert pensionerar sig. Vikenbon Anders övergår vid det tillfället till egen verksamhet och är fortfarande still going strong.

Välkända segelbåtar som Scampi, Norlin 34 etc, får sin inredning designad av Robert Tillberg och Anders Johansson. Anders, är projektledaren, som ser till att allt blir gjort på rätt sätt och i rätt tid.

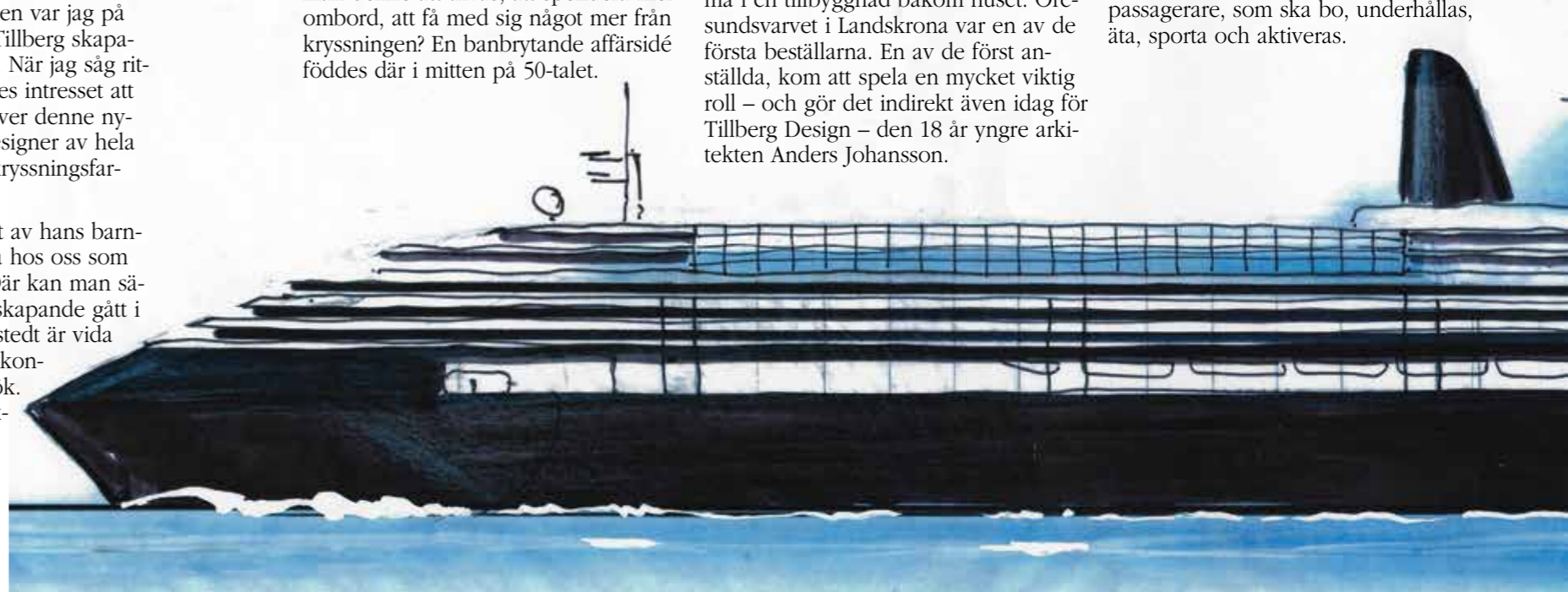
Men Robert har visionen att designa hela fartygs inredning, i form av koncept anpassade för olika målgrupper av passagerare. Hittills har man designat detaljer och tagit fram delar till fartygens inredning. Det var fortfarande varven som hade sista ordet och överblicken.

Kungsholm

Svenska Amerikalinjens M/S Kungsholm, var Arkitektkontoret Robert Tillbergs första stora helhetskoncept. Hon byggdes i Skottland och blev klar 1965. Stilen var återhållsamt skandinaviskt sober, med ett nytt helhetsgrepp i färg och nyans, så att passageraren omedelbart kände igen sig och omfamnades av den eleganta atmosfären. Delar av uppdraget gjordes i samarbete med en icke helt okänd designer, Sigvard Bernadotte.

Sedan följde en rad av nya fartyg genom åren fram till Robert drar sig tillbaka 2000, med ett snitt på 2,5 fartyg per år. Vilket är imponerande sett till att ett genomsnittligt fartygsbygge tar tre år att genomföra. Särskilt sett till att man inte är så många anställda.

Det är inga små fartyg som Tillberg Design åtar sig att utveckla koncept för och inreda. De största på flera hundra tusen ton och plats för uppemot 3 000 passagerare, som ska bo, underhållas, äta, sporta och aktiveras.

Hål mellan däck och utsikt

Fartygsbygge är en ingenjördriven verksamhet. Det går inte att komma ifrån. Hållfasthet, säkerhet, funktion och praktiska lösningar till rätt pris är honnörsorden. Därför var det många tappade hakor runt konferensbordet vid tyska Meyer Werft (Papenburg), när Robert i slutet av 60-talet visade skisser och modeller för ett fartyg, som fick namnet Sea Venture. Där han hade gjort ett stort hål – ett atrium mellan våningsplanen.

Det var totalt omöjligt, så hade man aldrig gjort och det skulle aldrig gå att genomföra. – Herr Tillberg kunde resa hem igen till Schweden och göra om

sina ritningar. Robert som var en lågmäld man, frågade försynt om herrar ingenjörer även byggde tankfartyg på det utmärkta varvet? Svaret blev jakande och då frågade Robert försynt vad som fanns inuti fartyget? Svaret blev att där är inget annat än ett stort hål. Då så, svarade Robert, då är det alltså fullt möjligt att göra en genombrytning mellan våningsplanen på Sea Venture.

Han ville skapa luft och ljus, för att ge passageraren en luxuös första upplevelse när denne kom ombord.

Resten är historia. Alla stora kryssningsfartyg och kryssningsfärjor har numera det konceptet. Vi är vana vid idag att mötas av en jätteöppning mitt i farty-

get, med en restaurang/butiks- och förlustgalleria. Idén till detta kom från ett litet företag i Viken.

En annan banbrytande design var Crystal Symphony, ett att de allra största kryssningsfartygen för sin tid, byggt på finska Masa för japanska NYK rederiet. Här utökades konceptet med atrium och välplanerade fönster, så att utsikten inte stördes.

Arbetet med Oriana för P&O Cruises var ett av de sista man ritade helt för hand. I senare projekt tog datorerna över. Äldre fartyg har språng, dvs däck- en reser sig i för och akter, samt att däck- en välver sig mellan fartygets sidor. Idag är jättefartygen enklare. Det är raka linjer och storskaligt bygge.

Viking Line

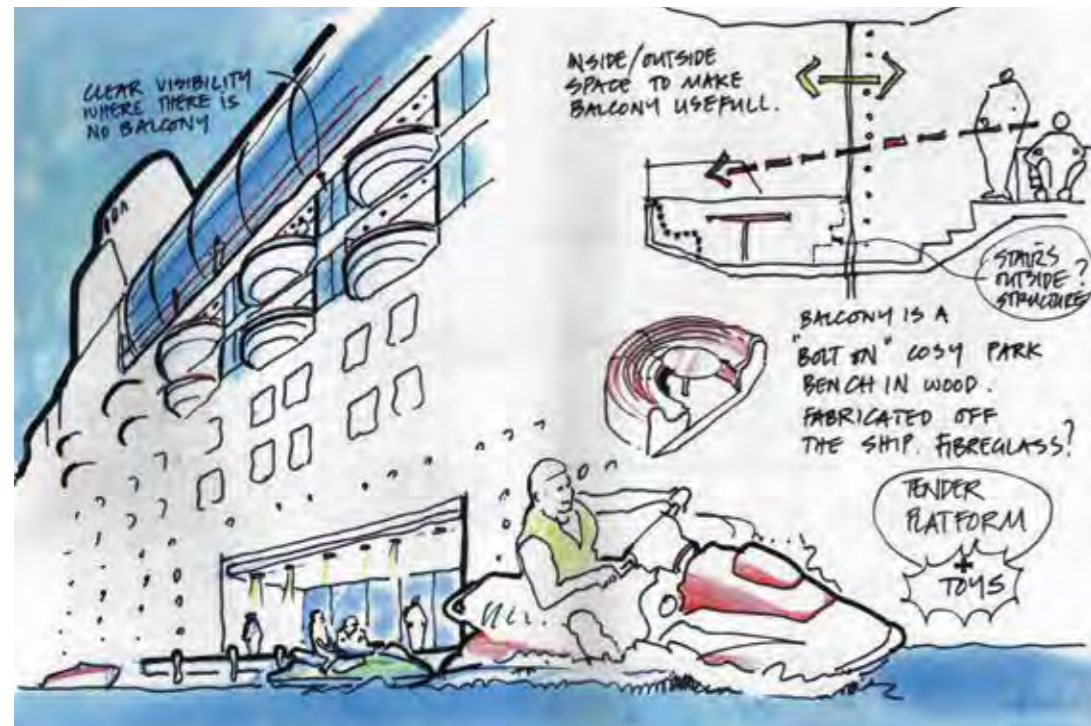
En annan företeelse som varven totalt förbisett i sin funktionalism är utsikten. När Robert Tillberg startade sin arkitektbyrå, var det, som det alltid varit. Att livbåtar och annan utrustning var placerade mitt i blickfånget utanför matsalen brydde varvet sig inte om.

Tillberg Design tänkte ett steg längre: – Utforma inredningen så att du maximerar passagerarens upplevelse. Det är vad denne betalar för! HH-färja, Finlandfärja som Viking Line eller största Karibiska kryssningsfartyget. Alla passagerare vill ha koll på havet, se vad fartyget passerar och gärna se solnedgången vid middagsdrinken. Endera flyttar man salongerna eller så flyttar man på allt bråte som skymmer utsikten. Självklart idag och konceptet utvecklats i Viken.

Av huvudägaren till Viking Line, fick byrån förtroende att inreda samtliga deras färjor, med början på 80-talet.

ALLA ILLUSTRATIONER: TILLBERG DESIGN

Fartygen växer och blir mer och mer extrema i designen. Tillberg Design ger sig även på att visa beställarna nya exteriörer. När alla aktiviteter ska rymmas ombord, som i exberg-och-dalbana, måste "paketeringen" anpassas. Stora glaspartier skyddar mot vind och restauranger ska inte ha livbåtar och annan bråte utanför panoramafönstren som stör utsikten.

FOTO: TILLBERG DESIGN

Kontoret på Apelvägen 1993. Här ligger idag, sedan 2000, Vikens Montessori, som startades av Tillbergs dotter Annika Ekstedt och Tove Jais-Nielsen. 90-talet blir en mycket hektisk period för Robert Tillberg, som då hunnit fylla 70 år. Byrån är nu väl etablerad på världsmarknaden för kryssningsfartyg och stora färjor. Jobben och de prestigefyllda uppdragen fler och fler.

Fyra flyttar och tre ägare

Stugan på Skeppargatan blir snart för trång och Robert flyttar i början av 80-talet kontoret till lokalerna i före detta Svenssons Bageri, mitt emot Sophiamöllan. Men man växer snart ur lokalerna. 1993 flyttar verksamheten till Apelvägen och egendesignade fastigheter. Speciellt är den liksidiga kvadratiska formen på husen och den höga lanterninen mitt uppe på taket. Förvånade besökare kunde bli iakttaga av kor utanför konferensrummet. Det har också hänt att byrån sett till att hämta prominenta gäster med helikopter och landat utanför på ängen.

Kontoret på Apelvägen räckte snart inte till och nya krafter skulle ta över rodret. 1992 tar svärsonen Lennart Ekstedt över som vd och ägare av verksamheten. Företaget består inom familjen. Verksamheten utvecklas och

kontor etableras i London och i Florida, där Roberts son Thomas leder verksamheten under några år.

Kryssningsindustrin exploderar

Med rederierna Royal Caribbean och japanska NYK tar det verkliga fart. 1992 byggs Crystal Harmony, ett feststjärnigt kryssningsfartyg och en trendsättare inom fartygsdesign. Royal Caribbean är en flitig beställare med tio fartyg under 90-talet. Hårtill kommer även Disney, som tar sitt Magic Kingdom koncept vidare till havet och bygger två kryssningsfartyg. Robert Tillberg har god kontakt med Disneys legendariske chef, Mike Eisner, och ordnar kontraktet.

Apelvägen räcker inte till och byrån fattar beslut att flytta än en gång. Varför inte tillbaka till ursprunget, Vikens varv? Slipen läggs igen och av varvsbyggnaden behåller man i stort sett bara bärande struktur. 1999 inviger man de nya lokalerna. Och det är så gott om plats att barnbarnet Niklas kan öppna sommarrestaurang i byggnaden.

Men nu börjar Robert tycka att det räcker och trappar ner, för att 2003, när han är drygt 80 år, helt lämna verksamheten. Det finns mycket annat att göra. Golfen och seglingen, samt husen på Bahamas och i Frankrike. Kontoret i Fort Lauderdale hade skiljts från det svenska moderbolaget ett par år tidigare. Hustrun Eva går olyckligt bort 2000.

Robert flyttar 2005 till Frankrike för gott och ger sig ut på livets sista seglats vid den aktningvärda åldern 94 år 2014. I år skulle han ha fyllt 100 år.

Robert Tillberg och svärsonen Lennart Ekstedt. Tiden är sent 90-tal och Robert har sålt byrån till Lennart. Denne har en lång erfarenhet som ägare till en industri som var underleverantör till bilindustrin. Herrarna kompletterar varandra och trivs i varandras sällskap. De bor grannar i Svanebäck och barnbarnen hänger jämt inne hos mormor och morfar.

Kjell Näslund

Bland grästuvor och cykelbanor i Svanebäck

FOTO: ANDREAS ROTH

Övre raden: Thomas, Andreas E, Sanna, Magnus, Andreas R, Niclas. Nedre raden: Mikael, Daniel, Harri, Lars.

På en gräsplätt mitt i Svanebäck har det spelats fotboll sedan området färdigställdes i början på 70-talet. Varje söndag på sommarhalvåret snörar grannar, tidigare boende och återvändande utflugna barn, på skorna och sparkar boll i en vänskaplig och välkomnande atmosfär. En och annan gäst från såväl Stockholm som utlandet dyker emellanåt också upp.

I samband med att Svanebäck byggdes ut anlades ett par stora grasmattor mitt emellan radhuslängorna och 1,5-planshusen. De som flyttade in trängde till luft och rörelse precis som alla andra och letade sig ut på gräset. Och på den vägen är det. Under årens lopp har det passerat hundratals spelare. Under många år spelades det på julafton.

Under 2020 blev det spel under nära trettio söndagar med mellan sex och femton av andra och tredje generationens spelare. Idag står här både ett par sjumannamål och bandymål, men grä-

set blandar och ger under säsongen beroende på kommunens klippning.

Istället för vita streck inramas planen av två cykelbanor. En bit ifrån Vikvalla, men kanske är gräset grönnare här på andra sidan Prästavägen?

Vi pratar med Magnus Wallin, som sparkade sin första fotboll på denna gräsplan i mitten på 70-talet.

– Sedan 1973 har det spelats fotboll på Svanebäck och vi håller traditionen vid liv. Skadorna är få, skratten många och man längtar direkt till nästföljande söndag. Men vi vill alltid att fler ska upptäcka glädjen. Så det är bara att dyka upp, alla är välkomna.

– Numera samlas man söndagar klockan 10 och spelar en timme eller två, ett lag med gula västar mot ett utan.

Det finns en egen facebookgrupp "Fotboll på Svanebäck på söndagar" men det är ungefär så organiserat det är. Oavsett ålder, kön eller tidigare erfarenhet av fotboll är man välkommen.

Nästa säsong drar igång framåt våren igen och håller på en bit in på hösten.

– Svårt att säga om fotbollen har blivit bättre men entusiasmen och glädjen är lika stor som någonsin förr

– Det är inga drastiska förändringar som har skett, under åren har fotbollsmålen bara bytts ut en gång, säger Mikael Ekstrand, som glatt kommer dragandes med både bollar och västar varje söndag.

– Vad många inte vet är att spela fotboll bränner fler kalorier och ger bättre träning än att jogga! Bättre blodvärden, större muskelmassa och faktiskt bättre kondition i det långa loppet.

– Man har också roligare tillsammans och tänker inte på att man börjar bli trött avslutar Mikael.

Andreas Roth

Fotbollsskola trots allt

FOTON: VIKENS IK

Covid-19 har även påverkat Vikens IK. Inställda matcher, färre besök och den ekonomiskt viktiga loppisen fick ställas in. Men inte ens en pandemi kunde stoppa den årliga fotbollsskolan som i år kunde ordnas i en coronaanpassad version.

Vikens IK:s stora barn- och ungdomsverksamhet har varit igång, helt enligt Folkhälsomyndighetens råd. För övrigt har föreningen gått på sparlåga. Det är inte samma liv och rörelse på Vikvalla och loppisen fick ställas in med ett rejält inkomststapp för föreningen.

Länge låg även den årliga fotbollsskolan pyrt till, men efter att vi gjort

justeringar i upplägget fick den populära skolan klartecken. Det blev färre dagar, kortare träningspass, mer spridning av grupperna och lagad lunch ersattes med ett enklare alternativ.

Det som inte ändrades var att skolan snabbt blev fullbokad, att ett 50-tal ungdomsledare lekte och tränade med cirka 160 barn under tre härliga dagar i början av augusti. Och återigen är föreningen skyldiga ett stort tack till de ideella krafter och sponsorer som gjorde att en 30-årig tradition kunde gå av stapeln en gång till.

Dag Ståleker

HANEFRED

— KÖKSDESIGN —

Välkommen till din lokala köksleverantör!

Du får personlig service och en design helt anpassad efter dina önskemål och behov. Vi jobbar med gedigna snickerier till kök, bad och förvaring från

LIDHULTS

Bygatan 3, Viken www.hanefred.se

Krappertups gods bar i 700 år haft ett avgörande inflytande över Kullabygden och därmed även Viken. Norra delen av golfbanan och hedmarken mellan Viken och Lerberget ägs av godset. De sjuuddiga krittensstjärnorna i fasaden - det Gyllenstiernska familjevapnet, är från 1600-talet. Gissningsvis genom Hendrik Gyldenstjerne, förvaltare (1624-1629).

RÄTTAREN PÅ KRAPPERUP

I våras tillträdde Vikenbon Håkan Holmgren som ny verksamhetschef för Gyllenstiernska Krapperups-stiftelsen. Håkan Holmgren, ser som sin uppgift att utveckla och stärka verksamheten, så att stiftelsens utdelningsmål ytterligare kan förbättras.

Rättare är en titel som arbetsledare vid större gods och används inte längre. Ingen bra klang, då rättaren nog förr kunde tubba de anställda rätt hårt. Men vad gör man inte för att få en slagkraftig rubrik? Håkan Holmgren är ny verksamhetschef och en ny typ av lagledare för en traditionsrik verksamhet. Som den gamla hockeylirare han är. **Krappertup vakar över Kullabygden** Vi har alla en relation till Krappertup. Utöver norra delen av golfbanan och hedmarken upp till Lerberget kan vi utnyttja godsets marker och besöka dess anläggningar. Stora delar av Kullaberg tillhör godset och vi har alla besökt borgen, dess rokokoträdgård, besökt caféet, handlat i butikerna, varit på någon utställning eller tävling på området, tittat in i Konsthallen eller avnjutit en konsert i Musiksalen.

Borgen är symbolen för något beständigt i historien, något som alltid legat där opåverkat och för alltid kommer att vara där, för att bevara Kullabygden, Kullaberg och vår halvöskönhet. Stiftelsen som äger godset ger idag hög avkastning till ytterligare mil-

jö- och landskapsvård, utöver stöd till behövande och forskning.

När jag möter Håkan Holmgren, stiftelsens nye chef, är det inte en förnyare i meningen riva och förändra. Snarare en chef med syfte att förädla, bevara och kultivera. Markerna, landskapet och det historiska arvet ska bibehållas, för att vi ska hålla i minne ett landskap från Röde Orms tid (hmm, literär person) och borgens 700-åriga traditioner. Vet vi inte varifrån vi kommer, vet vi inte heller varför vi ska framåt.

Håkan Holmgren hockeycoach för historia och kultur

Jag mötte Håkan Holmgren i mitten av september på godsets rymliga kontor, en ny typ av ledare för Gyllenstiernska Krapperupsstiftelsen. Titeln är VC eller Verksamhetschef, vilket motsvarar en VD i ett aktieföretag. Godset har ett omfattande jordbruk, äger ett stort antal fastigheter, ägnar sig åt naturvårdande intressen, samt inte minst förvaltningen av borgen och därtill parkanläggningar och byggnader, som Konsthallen, Musikhallen och längan med café och butiker.

– Du har att stå i, säger jag till Håkan och fortsätter: – Vad är din bakgrund, för att driva den här ganska spridda verksamheten?

– Jag har jobbat länge med både fastighetsförvaltning och energi, säger Håkan och fortsätter:

– I övrigt är godsets administration som ett självspelande piano. Eller rättare sagt olika instrument i orkestern. Jordbruket, som är den största delen av vår verksamhet, sköts självständigt och har sina rutiner över året. Borgen är kulturvård och sköts av speciella experter, likaväl som att parken sköts av en slottsträdgårdsmästare med personal. Men vi äger cirka 100 fastigheter, och har åttio hyresgäster. Utöver jordbruksarrenden och jaktarrenden, så vi har en hel del att sköta om.

– Så du blir som en slags teambuilder då för verksamheten, frågar jag då för att försöka få ett enkelt svar på en komplicerad organisationsindelning.

– Ja, det kan man säga, svarar Håkan. – Det gäller att få ihop flera olika kulturer och se till att vi uppfyller de övergripande målen för stiftelsen. Ändamålet med vår verksamhet är att vara allmännyttiga och leverera resultat – intäkter som kan skapa kulturvården och upplevelser, vilka stiftelsens grundare beslöt om 1967, när stiftelsen skapades.

Han fortsätter:

– Vi har vissa skattefördelar som stiftelse och för att leva upp till dessa lämnar vi över åttio procent av vår vinst eller överskott till behövande i vår hemförsamling, samt till forskning och utbildning. Det blir cirka sex miljoner ett normalår – beloppet styrs av börser. Man kan söka stipendier, bidrag och stöd ur våra fonder. Vi är alla taggade att göra vårt bästa, så att vi sedan kan dela ut allt större bidrag.

Trivs bäst i öppna landskap

Håkan Holmgren är en hängiven Vikenbo och här har han bott i tolv år. Man möter honom ofta(st) på golfbanan (han bor rakt ovanför klubbhuset) eller i löpspåret. Eller på promenad med familjens hund Kenzo.

Han är bördig från Mariestad och spelade nitton A-lags-säsonger i Division 1 för sitt Mariestad Bois. Efter en kort sejour i Stockholm, längtade Håkan och hustru Anette till hav och öppna landskap och nu har de sedan 2008 funnit sin pärla på jorden i norra Viken.

Kjell Näslund

FinDin Harmoni slår upp dörrarna

Inger sitter till vänster och Ingela till höger på bilden. Hälsostudio ligger på Bygatan 21 i Viken. www.findin-harmoni.se

Vad får dina ögon att glittra och ditt hjärta att brinna?

Nu startar Ingela Larsson och Inger Nilsson en hälsostudio med plats för alla! En plats att känna sig välkomna, sedda och inkluderade! Vår intention med vår lilla hälsostudio är att tillsammans med engagerade och fantastiska hälsoinspiratörer skapa ett stort och brett utbud av måbra-tjänster. Vi vill erbjuda små klasser för att ge nära och personlig stämning så att varje deltagare får känna sig trygg och hemma! Vår studio är inte stor men det finns plats för alla! Ingela är utbildad MediYoga instruktör, yogalärare och Holistic Life Coach.

Ingela brinner för att guida människor likaväl på yogamattan som mitt i livet som sker här och nu.

Inger är utbildad stress- och avspänningspedagog, mindfulnessinstruktör och yogalärare. Hon brinner också för att inspirera och vägleda människor till att hitta vägar för att utveckla sin hälsa och må bra.

Det som får våra ögon att glittra och hjärtan att brinna kan sammanfattas med att vi vill hjälpa andra att skapa balans i sin tillvaro och hjälpa dem att hitta verktygen för att skapa hållbar hälsa.

Inger Nilsson och Ingela Larsson

Jonas Eriksson. Tel: 0701-700 790
Hemsida: www.snickarhjalp.se

Reningsbad för Vikenbastun

ALLA FOTON: LOTTA HÖRDIN

Nöjda med resultatet. Pontus Nilsson och Jerry Bengtsson i den nyrenoverade bastun. Aspträet i panelen blir inte så varmt, det är lent och fint att sitta på, och ska inte mörkna särskilt mycket.

Utvändigt är allt sig i stort sett likt. Men invändigt har bastun vid Gråhåsa brygga under sommaren fått en rejäl ansiktslyftning.

Häng med in i värmen!

I månadsskiftet augusti/september kunde föreningen Vikens Bastubadare äntligen sätta på värmen och öppna dörren igen. Efter en tidigare lagd säsongstängning, på grund av coronapandemin, blev årets sommaruppehåll extra långt.

Den tiden har föreningen använt till att totalrenovera bastun invändigt. Det är bara aggregatet och golvbeläggningen som är samma som tidigare. Allt annat har bytts ut. Det innebär att väggarna, både i bastun och omklädningsrummet, har isolerats och numera är klädda i en vacker panel av aspträ. Sittbänkarna är nya. Hörnfönstret har bytts ut och blivit något större. Nu har

Det blev nyinvigning i det lilla formatet. Fr. v. Kristian Resvik, ordförande, Jerry Bengtsson, Leif Fredriksson, Pontus Nilsson och Anders Neglén.

även de som sitter på nedersta laven sundsutsikt. Och utsikten med havet, Kronborg, den danska kusten och förbipasserande fartyg är oslagbar.

Ny belysning längs med bänkarna i bastun, och även vid omklädningsplatserna utomhus, underlättar för vinterbadarna.

Manöverpanelen som styr tekniken är ny, och tar mindre plats av omklädningsrummet, jämfört med tidigare.

Många gratistimmar

Detta har kostat strax under 100 000:- men hade inte kunnat åstadkommas, och blivit betydligt dyrare, utan stora ideella arbetsinsatser av ett antal medlemmar. Primus motor i renoveringen har varit Anders Neglén, som tillsammans med Pontus Nilsson, Jerry Bengtsson och Göran Fernström, utgjort kärntruppen i renoveringsgänget. Tillsammans har de lagt ned många frivilliga timmar i bastun.

Bastusäsongen brukar vanligtvis öppnas med en fest för alla medlemmar. I år blev endast bastuvärdarna inbjudna. Ett sammansvetsat gäng som gillar sin bastu.

– Anders stora arbetsinsatser har varit helt avgörande för det fina resultat vi fått, nu har vi en mycket bekvämare och vackrare bastu, konstaterar föreningens ordförande, Kristian Resvik.

Till glädje för bastubadarna.

Föreningen, som drivit bastun sedan 2013, har idag cirka 170 hushållsmedlemmar, och vissa dagar, inte minst på fredagskvällarna, har trycket på bastun stundtals varit hårt.

De planer, eller kanske snarare drömmar, som tidigare funnits om att bygga ut bastun är för närvarande inte längre aktuella.

– Många medlemmar gillar det lilla formatet, tycker att det är mysigare, säger Kristian Resvik.

Anpassade badregler

Den tio kvadratmeter stora bastun har räckt särskilt väl i höst. I samband med årets säsongöppning sjuöptes särskilda coronaregler: max fem personer i bastun, krav på dusch före bad och handduk att sitta på utöver de vanliga rekommendationerna som vi alla vant oss vid att leva med.

Dessutom har öppettiderna utökats. Under hösten har bastun varit öppen

48 timmar i veckan, allt för att det ska bli möjligt för bastubadarna att sprida ut sig.

Men en sådan utökning av öppettider hade varit omöjlig utan föreningens ideellt arbetande bastuvärdar, som är på plats vid öppning och stängning av bastun, som kollar att allt fungerar, som städar och så vidare.

Vikenbastun blev snabbt en viktig och omtyckt samlingspunkt i byn. Den nya fräscha bastun bådär gott för det framtida bastubadandet i Viken.

Lotta Hördin

Omklädningsrummet har fått mer utrymme och fler krokar för kläder och handdukar. Anders Neglén och Leif Fredriksson kollar slutresultatet.

En bastu med utsikt.

Unna dig en enklare vardag!

Städning • Fönsterputsning • Trädgårdsarbete

Våra erfarna seniorer underlättar i vardagen för kunder i alla åldrar! Vi kommer när vi ska och vi gör det vi ska – till bra priser.

VI UNDERLÄTTAR DIN VARDAG

FemtioFemPlus Höganäs

042-611 50 50, kajsa@femtiofem.se
www.femtiofem.se/hoganas

Mastskjulet i hamn

FOTO: LOTTA HÖRDIN

Anders Larsson och Magnus Nilsson i det nybyggda mastförrådet.

Nu är det på plats – Hamnföreningens nya mastförråd.

I 15 år har ett nytt mastskjul, för vinterförvaring av master, varit på Hamnföreningens dagordning. Under tiden blev containrarna som masterna hittills förvarats i allt sämre och rostigare. På försommaren i år var äntligen alla hinder undanröjda, och det var bara för den 4-5 man starka gruppen av frivilliga att sätta igång med bygget av skjulet.

– Egentligen är skjulet ett missvisande namn, säger Hamnföreningens ordförande, Anders Larsson, när han mycket nöjd betraktar den 120 kvadratmeter stora byggnaden i lärk.

– Det är ju knappast ett skjul, det har blivit ett riktigt fint hus.

Byggt i lärkträ

Arkitekten Lars Bourdette och Anders pappa, Sven Larsson, står för ritningar respektive konstruktion.

Tätt tryckt till kontorsbyggnaden intill ska huset när lärkträet gränat smälta in i helhetsbilden. Styrelseledamoten Magnus Nilsson, som är snickare till professionen, har lett byggarbetet, och särskilt stora arbetsinsatser har Lars Hulthén och Håkan Lindström gjort. När vi ses i början oktober är allt klart så när som på att dörrarna saknas. De

ska ha levererats under höstlovsveckan. Slutkostnaden för mastförrådet ligger kring 400 000 kronor. Nu finns det dubbelt så stort utrymme för mastförvaring jämfört med tidigare.

– Vi kan få plats med cirka 30 master, och det täcker vårt behov med marginal, säger Anders Larsson. Hyresinkomster, avgifter för mastförråd, båtplatser och gästbåtar bidrar till att föreningen kan klara en investering av den här storleken. Glädjande nog har många båtägare gästtat Vikens hamn i sommar, närmare bestämt 590. Inget rekord men bra ändå detta coronaår.

Prydlig hamn

Cirka 100 personer står i kö för en hamnplats. Ändå är omsättningen relativt god. Cirka tio platser kan delas ut varje år. Totalt finns 200 båtplatser i Vikens hamn.

– Och så här prydlig som hamnen är nu har den inte varit på många år, säger Anders Larsson. Men även om mycket är på plats finns det ändå saker som behöver göras i framtiden.

– Nästa stora projekt, och det är verkligen stort, är att hamnen behöver muddras. Det är för grunt nu, säger Anders Larsson. Fast det är en helt annan och mycket dyrare historia. En muddring klarar inte föreningen på egen hand. Här väntar en dialog med kommunen. Höganäs kommun äger Vikens hamn. Hamnföreningen arrenderar den av kommunen.

Lotta Hördin

FOTO: LOTTA HÖRDIN

Fastighetsbolag flyttar till hamnen

Det händer mycket i den del av hamnen där gamla varvet med mera ligger.

Gamla varvet eller före detta Tillbergs, ja, vad man än kallar byggnaden vid den sydöstra hamnplanen, så är det så att huset bytt ägare under hösten.

Fastighetsbolaget Executive Property har köpt huset och kommer att flytta sitt huvudkontor från Helsingborg till Viken efter nyår. För vd:n Erik Linder är det varvet som gäller. De var i alla fall det han kallade huset när han gick i seglar-skola i Viken under 70- och 80-talen.

Erik Linder är uppväxt i Domsten och Hittarp men bor numera i Helsingborg.

– Vi letade efter ett nytt kontor för vår verksamhet, och jag gillar läget. Det

är ett fantastiskt hus, som passar företaget, säger han. Ett bolag som äger en rad kommersiella fastigheter, framför allt i Skåne, men också ett fängelse i Västervik, och två skidanläggningar i Jämtland; Trillevalen och Storlien.

Renovering väntar

Huset vid hamnen är på 1000 kvadratmeter. Ett företag är kvar på nedre våningen. Men där finns också cirka 150 lediga kvadratmeter som eventuellt kommer att bli kontorshotell eller så blir det en hyresgäst. På andra våningen ska Executive Property ha sitt kontor, som har tio anställda.

Nu väntar renovering, både invändigt och utvändigt. Fasaden av lärkträ och med stora aluminiumplåtar är hårt åtgångna, särskilt mot sjösidan. Hur mycket som behöver bytas ut, och vad som bara behöver tvättas återstår att se.

Intentionen är att behålla husets utseende.

– Det är ett fint hus, som också fick designpris när det byggdes för 20 år sedan, berättar Erik Linder.

Det är också ett hus som har ett mastförråd som granne på ena sidan, och en bastu på den andra.

– Det är mysigt, säger Erik Linder, det är en del av att sitta i en by, vi vill inte förändra något på den punkten. Däremot hoppas han reglera parkeringen på ett sätt som garanterar dem som jobbar i huset p-platser under arbetstid.

– Jag efterlyser lite ordning och reda, och jag hoppas att badare, båtägare och hyresgäster ska kunna samarbeta om detta under dygnets alla timmar.

Lotta Hördin

Stor donation till Paul Jönska

Systrarna Birgit och Mildred Persson har lämnat efter sig en större donation avsedd för fastigheten Paul Jönska gårdens underhåll. Gåvan är på drygt 470 000 kronor.

Birgit Ingegärd Persson föddes 28 september 1916 och dog 3 maj 2010 i en ålder av 94 år. Hon var ogift.

Elin Mildred Persson föddes 25 september 1921 och dog 10 april 2019 i en ålder av 98 år. Hon var ogift.

Fadern, Herman Persson, var född 1889 i Vinslöv och dog 2 oktober 1961 i en ålder av 72 år. Modern, Olga Eleonora Persson, var född 1893 i Vinslöv och dog 1967 i en ålder av 74 år. Olgas mor och far hade Vinslövs Gästis.

I september 1919 fick Herman anställning på lotsångaren i Viken. Familjen flyttade då i mars 1920 till Viken och bodde på Viken nr 15, Repslagargränd till 1924. Därefter bodde de på Bygatan. Herman arbetade på lotsångaren till 1929, varefter han var fyrvaktare på fyrskeppet Svinbådan till 1936.

Nytt fyskepp för Herman

Efter det arbetade han på fyrskeppet Vinga utanför Göteborg. Han slutade 1949 i en ålder av 60 år. Familjen bodde kvar i Viken på Bygatan till 1941, då de flyttade till Kopparmöllegatan i Helsingborg.

Befälhavaren på lotsångaren i Viken var lotten Paul Thorwald Jönsson, född 1877. Paul Thorwald Jönssons far var sjökapten Paul Jönsson. Paul Thorwald Jönsson var gudfar till Mildred vid dopet. Han och Herman Persson var goda vänner och umgicks privat.

FOTO: PRIVAT

En mycket gammal bild av systrarna i trädgårdsarbete vid stugan.

Birgit och Mildred gick först i skola i Viken och därefter på samrealskolan i Höganäs. Mildred gick sedan på Handelsgymnasiet i Helsingborg och avlade examen 1942. Birgit arbetade på Posten och Mildred på Sparbanken i Helsingborg.

Birgit och Mildred flyttade 1941 från Viken till en gemensam lägenhet på Kopparmöllegatan. Deras föräldrar bodde i en näraliggande lägenhet. Systrarna bodde där tillsammans i en gemensam lägenhet under alla år fram till det att Birgit dog.

Döttrarna utövade veckovis omsorgen om sina föräldrar.

De byttes om, att sköta hushållet åt föräldrarna. Den dotter som var i tjänst bodde då hos föräldrarna. De sista åren i moderns liv bodde hon

tillsammans med döttrarna, efter att ha fått en stroke. Döttrarna förblev ogifta.

Sommarhuset

Tomten till sommarhuset, som var en centralt belägen fastighet på Prästavägen 681, fick de av sin far. Under 1950-talet byggde de sin sommarstuga på tomten. Förutom att vara i sommarstugan, så älskade de att resa ut i världen. De åkte ut och vandrade i Alperna, men åkte även till Gambia några gånger.

Syskonen Persson har även donerat medel till Stiftelsen Sophiamöllan och Vikens församling.

Ann-Britt Strufve

På Paul Jönska gården fick sommarens arrangemang ställas in. Under tiden har man renoverat delar av gården. Trädgården är öppen som vanligt för besökare.

Tempo i Viken

Alltid butiksstyckat kött & fräscha grönsaker!

Vingar i sikte

Det har gått drygt två år sedan rötangreppen på Sophiamöllans vingar upptäcktes. De gamla vingarna fick snabbt monteras ned. Samtidigt började arbetet med att få fram nya; hitta lämpligt virke och leverantör. Och att få fram pengar till denna stora renovering.

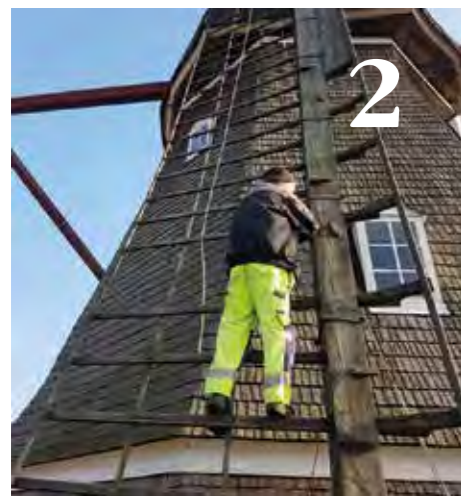
I det här bildreportaget kan du följa händelseutvecklingen fram till nu. Vi kan dessutom berätta att, om inget oförutsett inträffar, så ska nya vingar snurra på möllan sommaren 2021

1

När seglen skulle sättas inför malning sommaren 2018 gick det inte att fästa dem i knaparna – trots flera försök.

Virket undersöktes och experter tillkallades. De blott tolv år gamla vingarna i hybridlärk dömdes ut på grund av rötangrepp. Uppskattningsvis var 20 procent av virket angripet.

2

Häckverket togs ned av de aktiva i möllan, som här Olle Olsson, som inte räds att jobba på hög höjd.

3

I november och december 2018 monterades vingar och häckverk ned. Vingarna togs ned med hjälp av kranbil.

4

Stumparna tog stiftelsens egen arbetsgrupp ned.

5

Lars Hulthén visar upp en av stumparna.

FOTON: LARS HULTHÉN, OLLE OLSSON OCH MALTE WENNERSTRÖM

6

Medan det kasserade häckverket kördes på tippet sparades stumparna, som sågades upp och såldes som potentiella bänkar till privatpersoner. Ett välkommet tillskott till renoveringskassan.

7

Under våren 2019 fick Sten Nilsson, på Snickarnilsson i Hjärnered utanför Labolm, uppdraget att göra nya vingar till Sophiamöllan. Han har lång erfarenhet av att bygga möllevingar.

Dessutom hade han redan ett virke, som vid den tidpunkten, hunnit torka i två år.

Hösten 2019 råsågades virket för att sedan torka ytterligare. Här syns Sten Nilsson, till vänster, och Carl-Gustav Persson från Sophiamöllan, framför en korg med stickor (taksån). Med all sannolikhet kommer Sophiamöllans bättra att få nya stickor i samband med att nya vingar sätts upp.

8

Träet till vingarna kommer från en 100-årig Douglasgran som vuxit på Rössjöholm. Här kan man se hur vingbalken börjar ta form. Laxfogningen (se "backen") görs för att vingen ska hålla den lätt böjda formen. De mörka fläckarna visar att träet impregnerats med tjära i bopfogningarna.

9

Medan vingarna tillverkas av gran görs häckverket av sibirisk lärk, som syns här på bilden.

10

Besöken i Hjärnered har blivit många under det senaste året. I oktober var det dags igen och då kontrollerades att de två befintliga segeluppsättningarna passar de nya vingarna. Här studerar Sophiamöllans Robert Johansson och Sten Nilsson ritningarna.

Lotta Hördin

TACK VIKENBOR!

Tack vare det fina gensvaret från Vikenborna och några företagare har vi fått ihop hela summan, 787 500 kronor, till Sophiamöllans nya vingar. Större delen av summan, cirka 500 000 kronor, kom från privatpersoner. Styrelsen vill framföra sitt stora TACK till alla som så generöst bidragit. För Stiftelsen Sophiamöllans styrelse Malte Wennerström, ordförande.

Sophiamöllan kunde hålla öppet sex veckor under sommaren 2020. Det lät sig göras tack vare kommunala sommarjobbare. 1800 besökare kom och i år har man sålt ovanligt mycket mjöl.

En kyrka i rörelse

FOTON: EVA GULLMO

Året 2020 har varit ett mycket ANNORLUNDA år för oss alla – så också för kyrka och församling i Viken. Vår verksamhet går ju ofta ut på att samla människor, mötas och samtala, dela en måltid eller en kopp kaffe, sjunga och fira gudstjänst – ju fler desto bättre och roligare!

Utbrottet av coronaviruset satte stopp för mycket av detta. I mars månad när vi insåg vidden av situationen så blev vi nog lite lamslagna... lite nedstämda... Hur gör vi nu? Vid våra gudstjänster, konfirmeringar med fullsatt kyrka, alla inbokade vigslar och dop?

Hur gör vi nu?
Men ganska snart fattade vi beslutet att arbeta vidare – coronasäkert – och kan nu konstatera att vi i Viken har kunnat fortsätta att fira gudstjänster, vi har firat dop och vigslar, vi har samlats till begravingar med max antal femtio personer och med behörigt avstånd.

Likaså har den populära Lunchmuisiken kunnat fortsätta på tisdagarna varannan vecka under termin.

Mycket av barnverksamheten har fortsatt eftersom skolorna är igång. Barnkören och ungdomskören har övat och sjungit i gudstjänsterna.

Vi har genomfört sommarens konfirmandläsning med 41 konfirmander. Tyvärr kunde vi inte åka på läger men vi hade många fina upplevelser här hemma runt Vikens kyrka, till exempel konfirmanddopet en tidig morgon i Öresund och samlingarna i Utekyrkan.

Utekyrkan fick aldrig någon officiell invigning men den har kommit väl till pass när vi firat gudstjänster och dop.

Platsen har också fått tjänstgöra som mötesplats och samtalsrum under sommarhalvåret.

Hösten har vi fortsatt att tänka nytt. Annika, vår diakon, har öppnat en ny mötesplats på nya kyrkogården, Kaffe vid Kapellet och Walk and talk som utgår från Kyrkstugan. Allt för att vi skall kunna träffas och byta några ord.

Enskilda samtal med präst och diakon finns naturligtvis som vanligt. Det går alltid att hitta lösningar – samtal på en parkbänk, i en trädgård eller i ett uterum.

Kyrkan är ju också öppen vardagar – säkrast tisdag till fredag mellan 8.00 och 15.00 om man vill gå in och tända ett ljus och sitta ned ett tag för sig själv.

Nu stundar Advent och Jul och visst bävar vi lite. Hur skall detta gå? Vi är ju vana vid FULLSATT kyrka Advent, Lucia och hela Julen? Men vi planerar

så gott vi kan och lösningen blir FLER gudstjänster!

Till exempel, istället för EN Samling vid Krubban på julafton blir det TRE och så vidare. För säkerhets skull – gå gärna in på vår Hemsida för att få uppdaterade tider för gudstjänster och verksamhet. Det blir antagligen så att man kan anmäla sig till den gudstjänst man vill gå på.

Allt är möjligt om man vill – och vi vill! Kyrka och församlingliv är ständigt i rörelse. Utifrån situation och behov finner vi nya sätt att vara kyrka. Centrum är dock alltid samma – Jesus själv och omsorgen om medmänniskan – Allt vad ni vill att andra skall göra för er, det skall ni också göra för dem.

Men det finns naturligtvis verksamhet som vi INTE kunnat genomföra.

Till exempel den återkommande och uppskattade 80-års festen för våra jubilarer – den ställdes in. Likaså besök och andakter på Vikhaga. Soppluncherna som samlar en trogen skara i Kyrkstugan fick pausa.

Men vi ser tiden an och hoppas på nystart 2021!

Eva Gullmo
PRÄST I VIKEN

Det goda samtalet

I dessa tider när allt är förändrat för oss, så vill vi i kyrkan påminna om att vi finns här för er. Välkommen att kontakta oss för samtal. Inget är för stort eller för litet att tala om. Det är skönt för alla människor att någon gång få vara huvudpersonen i ett samtal. Ett möte där du talar med har tystnadsplikt och inte är värderande eller dömande. Det kan vara skönt att tala med någon där du inte behöver väga orden, där du kan tala från hjärtat.

I dessa särskilda tider har vi öppnat kapellet på nya kyrkogården på onsdagar kl 10-12. Där finns det möjlighet att samtala och det blir många fina spontanmöten. Du är välkommen att bara komma förbi att tända ett ljus om du inte är pratsugen. Vi finns här för dig, tveka inte till kontakt om du vill ha någon att samtala med.

Annika Diakon
070-2608299

Eva Präst
070-3897166

David och Minnea döptes i Öresund

Lita på att det håller.

Mera nytt

- **Andrum** – en enkel gudstjänst i Vikens kyrka torsdagar kl 18.00 under termin. En stunds vila med en bibeltext, bön, tystnad och musik. Välkommen när det passar!
- **Midnattsbön Julafton** 23.30 – tillsammans avslutar vi Julaftonen och låter kyrkklockorna ringa in Juldagen. Vi samlas kort i kyrkan för att höra Jul-evangeliet och lyssna till vacker musik.

Isa döptes i Utekyrkan

Våra bin är flitiga och vi har nyslungad honung till försäljning.

Bästa gå-bort presenten! Lokal honung från Viken, Holy Honey. Vi säljer stor eller liten burk i kyrkan och i Kyrkstugan. Inkomsten går vidare till ACT- Svenska kyrkans internationella hjälparbete.

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp.

GE DIN GÄVA

act
svenskakyrkan.se/act

SWISHA DIN GÄVA TILL **900 1223**

svenskakyrkan.se/act

OBS! Besök gärna vår uppdaterade hemsida för aktuella tider och verksamheter. www.kullapastorat.se

Svenska kyrkan
VIKENS FÖRSAMLING

FOTON: OLOF ENGVALL

En härlig scen i Västra Klappe

Musikfest i Västra Klappe

Hade det inte varit för en viss pandemi hade sannolikt inte några av Sveriges, ja kanske världens, finaste artister landat för konsert i Västra Klappe. Men så blev det tack vare paret Grimfalk som gjorde det osannolika till verklighet.

I augusti fick några lyckliga få om och om igen nypa sig i armen under några magiska timmar. Hände verkligen detta eller var det en dröm? Jodå, både Di Leva, Nils Landgren och Johan Norberg befann sig plötsligt på en liten scen i en trädgård och spred sina musikaliska mästerverk över en trollbunden publik och Klappes fält.

En och annan yrvaken cyklist och traktorförare vinglade till när de rullade förbi de två konserterna,

– vad i hela friden var det jag just såg vid det gamla IOGT-huset?

Något alldeles unikt hade hänt
När Amber Grimfalk tackade av mannen med den hessa stämman och röda trombonen och frågade publiken om vi förstod vilken unik händelse vi just varit med om... kom svaret från publiken blixtnabbt. – Jodå, vi förstår hur unikt detta var och att det sannolikt aldrig kommer att hända igen. Men vem vet...

Tack Amber och Uffe för att ni skapade något alldeles, alldeles underbart ute i det fria dessa sommarkvällar. Tack för att ni likt ett levande fyrverkeri satte Västra Klappe på den musikaliska världskartan.

Olof Engvall

Tv. Amber Grimfalk tackar av Nils Landgren. Th. Självklart, Tomas Di Leva.

INSÄNDARE

Tvätta bilen miljörätt

Visste du att vattnet som rinner ut i våra gatubrunnar inte renas, utan går rakt ut havet? Så snälla, tvätta inte bilen på gatan! Då hamnar det smutsiga vattnet, med giftiga oljerester och tungmetaller, i naturen och kan göra stor skada. Varje år sprids tusentals ton miljöfarliga ämnen i den svenska naturen för att vi tvättar bilen hemma på gatan eller uppfarten. Tvättvattnet rinner ut i dagvattensystemet som oftast leder direkt ut i närmaste vattendrag.

I vårt fall - sundet.

Att använda miljövänligt bilschampo räcker inte. När du tvättar bilen följer oljerester, asfalt, däckpartiklar, tungmetaller och kemikalier med smutsvattnet. Föroreningar som är skadliga för människor, djur och natur. Åk istället till en biltvätt - där samlas avloppsvattnet upp och renas.

Aldrig på asfalt

I broschyren "Tvätta bilen" (finns på boganas.se) slår kommunens miljöavdelning fast: "Att tvätta bilen på gatan eller andra asfalterade ytor är inte tillåtet." Om du måste tvätta bilen hemma någon enstaka gång så ska det ske på gräs eller grus. Då filtreras vattnet i marken och föroreningarna fastnar i det översta jordlagret. Av samma anledning ska soptunnan, mopeden och gräsklipparen tvättas på gräsmattan. Att tvätta bilen på gatan är väl inte värre än när det regnar på bilen?

- Jo, för regnvatten löser inte upp smutsen. Själva grejen med att tvätta bilen är ju att få bort de föroreningar som fastnat på fordonet, vilket gör att tvättvattnet innehåller mycket högre halter av miljöfarliga ämnen.

Så kära Vikenbor, kom överens om att vi slutar tvätta bilen på gatan nu! Gatubrunnar är till för nederbörd - och ingenting annat.

Lena Ståleker

50 år sedan
Höganäs kommun föddes:

En livlig namndebratt

Nyligen hittade jag några gamla tidningsklipp med artiklar från byaföreningens vårstämman i Viken i mars 1970. Nyfiket läste jag för att få reda på vad som stod på dagordningen den gången.

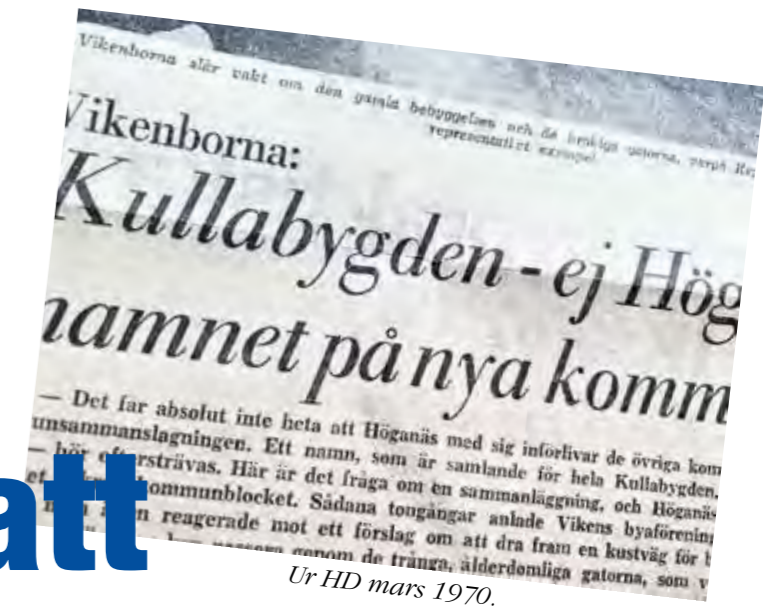
En del av frågorna känns lika aktuella nu som då. Hushöjder och en ökande biltrafik i de trånga gatorna med bland annat parkeringsproblem som följd. Men hetast blev debatten när den nya kommunens namn kom på tapeten.

1962 tog riksdagen beslut om att genomföra en stor kommunreform i Sverige som gick ut på att minska antalet kommuner i landet. Grannkommuner uppmanades att närma sig varandra med målet att bilda nya större kommuner. Mening var att det här skulle vara klappat och klart till den 1 januari 1971.

I Kullabygden hölls tidtabellen. Väsby-Viken kommun gick administrativt upp i Höganäs stad redan i slutet av 1960-talet. 1970 bestämde sig Höganäs stad, Brunnbys och Jonstorps kommuner att slå sig samman.

Men vad skulle den nya kommunen heta?

Höganäs, tyckte Höganäspolitikerna. Kullabygden, tyckte Vikenborna på byaföreningens stämman. Eventuellt Kulla kommun eller Kullens kommun.

Ur HD mars 1970.

Kommunalförbundet i dåvarande Höganäs stad, Folke Nilsson, var på plats på stämman och motiverade sin ståndpunkt med att "Höganäs är känt över hela världen", allt enligt Helsingborgs Dagblads referat från mötet.

Byaföreningens dåvarande ordförande, Carl Lindskog, konstaterade att endast 40 procent av invånarna i den nya kommunen bodde i själva tätorten. Han menade också att lagstiftarna framhållit att namnen på de nya kommunerna skulle täcka hela området. Motståndarna mot Höganäs som samlingsnamn framhöll att något med Kulla i namnet var bättre för turismen och näringslivet.

Folke Nilsson ville betona industriorten och den bofasta skattebetalande befolkningen framför turismen, enligt HD.

På stämman beslöt att byaföreningen skulle skriva till samarbetsnämnden i den blivande kommunen och föreslå namnet Kullabygden.

Beslut om namnet togs av den nya kommunens fullmäktige. Och ja, alla vet resultatet; det blev Höganäs.

Men Kullabygden som namn på trakten, lever kvar i allra högsta välmåga sida vid sida om kommunnamnet Höganäs.

Lotta Hördin

GOD JUL PÅ HAMNKROGEN

VÅRA JULTALLRIKAR

FRÅN 23 NOVEMBER
TILL 24 DECEMBER.
SERVERAS TILL LUNCH
SÅVÄL SOM KVÄLLEN.

KALLA TALLRIKEN

TRE SORTERS SILL,
ÄGG MED MAJONNÄS,
GRAVAD LAX MED
HOVMÄSTARSÅS,
JULSKINKA MED SENAP,
RULLSYLTA, SPICKESKINKA,
ÄPPLEKORV, RÖKT FLÄSK,
SMÖR, VÖRTBRÖD OCH OST.

VARMA TALLRIKEN

REVBEN, KÖTTBULLAR,
PRINSKORV,
JANSONS FRESTELSE,
POTATIS OCH BRUNKÅL.

DESSERT

RIS A LA MALTA.

PRIS 395 KR/PERSON

KONTAKTA:
BOKNING@HAMNKROGENVIKEN.SE
HAMNKROGEN 042-236 212

FOTO: LOTTA STRÖMGREN JÖNSSON

Maten som tar dig till Italien – och till Viken

Stolta bröderna Ako och Hasbar som driver Prego tillsammans med kusinen Dashti.

Jag är på Prego. Hämtar några av de otaliga pizzor jag inhandlat där genom åren.

In genom dörren tumlar tre stycken lintottar i 10-12-årsåldern. De stormar fram till disken och frågar glatt: – Får vi ta varsin klubba? (ni vet de där klubborna som ligger i en plastburk och är till för att delas ut efter maten).

– Ja, visst svarar mannen bakom disken glatt och sträcker vänligt fram burken.

– Tack så mycket, ropar killarna och tumlar lika snabbt ut genom dörren igen. Mannen ropar då uppfostrande; – Släng inget skräp på marken!
– Nej nej, svarar killarna.
– Och cykla inte med klubba i munnen, fortsätter den omtänksamme pizzabagaren.

– Nej, nej, svarar killarna medan de cyklar iväg.

Jag står förundrad och tänker, vilken kille! När jag sedan återger denna berättelse för en bekant, berättar han att hans fru sprang efter bussen som inte stannade. Frugan stod förargligt kvar.

Då stannar en bil, passagerardörren åker upp och en man lutar sig ut och ropar – Hoppa in, jag kör ifatt bussen åt dig! – Gissa vem.

Sådant bara måste man skriva om i Byaluren. Läs här om bröderna Ako Rauf och Hashar Suleiman som tillsammans med sin kusin Dashti Rostam, sedan år 2016 driver restaurang Prego.

Berättelsen börjar i Irakiska Kurdistan. Hashar är äldsta syskonet i familjen och den som lämnade inbördeskrigets Erbil först. Han kom till Malmö år 1997. Därefter kom familjen vartefter. Efter ett antal år på olika platser i Skåne har nu merparten av familjen landat i trakten i och kring Viken.

– Det här är vårt ”hemma” nu, berättar Ako när jag träffar honom på Prego. Våra barn är födda här, går i skolan och gymnasium här. De har inget annat hemland. Vi har alltid blivit välkomnade. Sedan finns det alltid folk som tycker. Men Sverige är ändå ett land fyllt av medmänsklighet.

– Fast ibland när det är vinter, mörkt och kallt kan vi ju önska att vi sagt till Hashar att åka till Italien i stället, ler Ako.

Ako och Hashar har fem syskon och Ako berättar stolt om hur välutbildade syskonen är, läkare, tandläkare osv. Hashar är ekonom och själv är Ako utbildad inom teatern. Han har deltagit i ett flertal kortfilmer men även i den prisbelönta *Äta, sova, dö*.

– Där spelade jag pizzabagare, skrattar han. Så det var ju ganska enkelt.

Pizzabagare sedan länge

Bröderna har drivit pizzerior på flera

ställen i Skåne: Malmö, Ängelholm, Vejbystrand, Helsingborg osv. Men sedan 2016 är det alltså Viken som gäller.

– Fredagar är den dagen i veckan som vi säljer flest pizzor, cirka 200 st, berättar Ako. Vilket som är den vanligaste pizzan går inte att säga, folk beställer allt möjligt. Men, det är lite roligt att se i att i början på månaden beställs det dyrare pizzor och i slutet beställs det mest Marguerita, skrattar han.

– Men nyårsdagen slår allt, understryker Ako, då levererar vi 400-500 maträtter. På en dag!

Efter några svettiga år i lokalens källare valde de att flytta upp köket. – Det blev ett lyft. Nu får vi mycket bättre kontakt med våra gäster. Sommaren 2020 blev Pregos allra bästa hittills. Det kom folk från hela Skåne, åt och berömde maten.

Dashti har koll på Vikenborna

Kusinen Dashti är den som är kocken i gänget. – Han har också ett attans minne för vem som beställer och äter vad, säger Ako.

När kunderna kommer och ska hämta sina pizzor, säger Dashti alltid till oss vad de ska hämta, innan de har hunnit presenterat sig. Och han vet vad de kommer att beställa när de sitter ned här hos oss, fortsätter han, inte helt utan stolthet och förundran.

Och mycket riktigt, när jag nästa gång ringer och beställer dotterns ”bolognese utan lök och utan paprika”, utbrister Dashti glatt – Nämen hej Lotta! Hälsa Fredrik!

Barnen i Viken växer upp med Prego

Hur var det då med lintottarna och klubborna i början på stornyn. Jo, så här berättar Ako;

Ako och Dashti vid ugnarna.

– Jag går och tränar nu. Man måste hålla sig i form om man ska orka baka pizzor hela dagarna. Då är det lite speciellt för då träffar jag på de där lintottarna som varit här hos oss med sina föräldrar när de var små.

Nu är de stora och starka, ler han. Och de kommer fortfarande hit, men nu med sina kompisar.

Slut på inbördeskriget

Sedan en tid tillbaka råder inte längre inbördeskrig i Erbil. Delar av familjen åker emellanåt till Irak för att bevaka en del affärsverksamhet som finns kvar i landet. Senast blev Akos vistelse extra lång då han fastnade sex månader i Covid-karantän.

I hemlandet har Ako hunnit med att delta i 30-40 pjäser. – Det är annorlunda att ha två hemländer fortsätter han.

Vi pratar om vilket lag han skulle hålla på om Sverige och Irak skulle mötas i en fotbollsmatch.

– Nu har inte Kurdistan något landslag i fotboll så jag har sluppit ta ställning till det, skrattar han. Men Sverige och Kullabygden är hemma nu.

– När jag kommer hem från besök i Irak och kommer med färjan över Sundet, då drar jag alltid en djup suck och tänker, AH – hemma!

Lotta Strömgren Jönsson

FOTO: PRIVAT

Ako i hemlandet i traditionell kurdisk dräkt.

Ring eller maila om du vill ha blommor inför helgerna eller andra högtider som bröllop eller begravning. 0702-87 13 83
cecilia@flowersforfriday.se
Instagram: flowersforfriday.se

FLOWERS
FOR
FRIDAY.SE

FOTON: PEHR FRYKMAN

RIDE OUT MED WIKENS VESPA CLUB

Wikens Vespa Club – WVC bildades för ett år sedan och har som enda ändamål att örta runt och ha trevligt, företrädesvis på fortskaffningsmedlet Vespa (fabrikat Piaggio), samt att putsa och meka med sina kära fordon.

En Vespa, alltså en scooter av modelltyp Vespa och tillverkad av Piaggio är så mycket mer än bara en scooter.

Men från början: Vi backar till skiftet mellan 50- och 60-tal. Italien hade satt hjul på Europas befolkning, genom att till låga priser masstillverka enkla tvåhjulingar av pressad plåt, som genom sin framsköld och öppna ram, erbjöd en komfortabel sits och enkel manövrering för både män och kvinnor.

Frihetssymbol

Vespan blev ungdomens frihetssymbol, möjligheten att ta sig runt för en billig peng och man såg också smart ut på en Vespa. Även undertecknad ägde en ljusblå 180 SS.

I Storbritannien utvecklades i början av 60-talet ett mode, eller egentligen två modestilar. Rockers med skinnpaj, värsta Elvis-frisyren med polisonger, samt rock och rockabilly musik

De körde riktigt brittisk hoj, som BSA, Triumph, Royal Enfield etc.

Motpolen var Mods. Beatles, Mersey sound, Carnaby street, avlagda arméparkas, långt hår, världens kortaste kjolar – det var tider det! I Sverige fanns raggare som motpol till Vespaburna mods. Klart för konflikt. Två oförenliga livsstilar, som utmärktes av vitt skild musiksmak och klädstil.

Köra och glo på något

Men nu över till Wikens Vespaklubb. Mycket nostalgi här, men tiden har inte stått still. 60-talets Vespa har utvecklats, så även dess förare. Lite äldre, lite tyngre, men samma fräcka tryne och

lust på utflykt och äventyr. Nu i lite bekvämare former.

Klubben är bara ett år gammal

Vikenbon Kenth Ahlin kom för ett år sedan på idén att starta en Vespaklubb. Samla ett gäng Vespaägare i Viken vid Sophiamöllan, köra en runda och glo på något, köra vidare och eventuellt inte något mer eller mindre nyttigt för att därefter åka hem igen. Fast den kulturella och sociala gärning som klubben bedriver är inte att underskatta. Klubbens variation av medlemmar, allt från nördar till icke-nördar borgar för en trivsamt variation av trevliga och sociala individer.

Vesporna är allt från veteraner från sent 50-tal till nya modeller. Utfärderna eller "Ride outs" varierar mellan internationella långlopp (Danmark) till utflykter inom kommunens gränser (Arild, Mölle m.m.). Ibland går tankar-

Pehr Frykman, med bustru Nina, vid en lång tripp längs Strandvejen ända ner till Köpenhamn!

na i klubben mot fjärran mål, kanske inte Norrland men väl Torekov, Båstad. Vi har även medlemmar från Höganäs och Arild. Pehr Frykman, tidigare skribent i Byaluren, men nu alltmör upptagen av sin Vespa, är talesman:

– Det här är en enkel och väldigt rolig form för att träffas och komma ut i naturen. På torsdagar brukar vi åka en runda i Kullabygden för att sedan avsluta med kaffe på Hotellet&Co och värma oss. Samt givetvis däckspark och beskåda varandras Vespamodeller. En Vespa är stadig och man kan ha sin bästa med på baksitsen.

Han säger vidare:
– Vi är ett socialt gäng, vi hjälps åt med våra Vespor och planerar intressanta utflykter. Skaffa dig en Vespa, det är kultur och nostalgi samtidigt. Bli också medlem, det kostar bara 200 spann om året. Ett stödmedlemskap kostar hälften, vill säga 100 kronor.

Pehr avslutar:

– Alltså, vi är inte så hårdnackade när det gäller scootermärke och modell. Alla är välkomna, men det är ju bra om det finns någon likhet med en Vespa. Det får vi nog säga är ett krav.

Kjell Näslund

Kontakt Wikens Vespa Club:
pehr.frykman@telia.com,
tel 070 695 1596

FOTON: JOHAN RIETZ

Högst upp på "Pulkabacken" kan man urskilja en bänk, där man kan se Viken från ovan.

Den som befinner sig 17 meter över havet högst på "Pulkabacken" i Vikenparken ser inte blott kyrkan och möllan utan även Danmark på andra sidan Öresund.

Det kan vara lite mödosamt för vissa att ta sig uppför backen till toppen. Den som är andfädd kan dock alltid sätta sig på bänken där uppe och njuta av den storslagna utsikten.

– Vikenparken är inne i etapp fyra av fem, säger Magnus Svederberg, parkingenjör på Samhällsbyggnadsförvaltningen i Höganäs kommun.

Tillsammans med landskapsarkitekten Viktoria Enoksson får Byaluren en rundvandring i parken som är på nio hektar (cirka 88 636 kvadratmeter) och som ligger i östra Viken. Denna dag råder det full aktivitet i de nordvästra delarna av parken, där Bjäre Entreprenad är i full gång med att färdigställa Körsbärsentrén, som tillsammans med Bokentrén i parkens södra del är en av två huvudingångar.

Såväl Magnus Svederberg som Viktoria Enoksson instämmer att det verkligen är en grön oas i Viken och säger att det handlar om kommunens största park som består av bokskog (med bok, lärk och björk), ädellövskog (ek, lind, lönn, körsbär och avenboksträd) samt sumpskog (klibbal och glasbjörk) som trivs i fuktig mark.

Motionsslinga och hundhäg

När vi går över en spång som leder till en lekplats som består av bland annat gungor, hinderbana och linbana, säger Viktoria Enoksson att längs parkens ytterkanter finns en motionsslinga på as-

falt och grus som är 1,5 kilometer lång. Slingan har blå ledmarkeringar och har en belysning som med tidens tecken tänds upp med hjälp av rörelsedetektorer. Intill lekplatsen ligger en mindre fotbollsplan och i parken återfinns även kommunens största hundhäg som är cirka 2 000 kvadratmeter.

På frågan om det är något som saknas i parken säger Magnus Svederberg att det är ett utegym och att man undersöker om man kan ha konstnärlig utsmyckning i parken. Byaluren får anledning att återkomma.

Johan Rietz

Magnus Svederberg och Viktoria Enoksson vid Vikenparkens Körsbärsentré.

**PLISSÉ
EXPERTEN**

Solskydd i stilren design
Besök vår butik vid Höganäs Saluhall eller kontakta oss för ett kostnadsfritt hembesök 042 - 22 22 44 www.plisseexperten.se

Olowsgården – en del av ditt hems historia?

Året är ca 1955. Kyrkan i förgrunden och Olowsgården syns ovanför.

Bostadsområdet utmed Prästavägen norr om prästgården kallas Olowsgården och ägs numera av bostadsrättsföreningen Plogen. Gården var så sent som på 1970-talet i full drift med kor, grisar och höns och ett aktivt jordbruk. Många av Byalurens läsare kan bo på mark som tillhört gården!

Gården byggdes 1850 sedan Tufve Pettersson, Vikens store skeppsredare, gift sig med äldsta dottern på Svanebäcksgården, Hanna Andersson. Svanebäck ägde i princip all mark norr om kyrkan i Viken och gav den då till dottern.

Det breda gamla stengärdet mellan gården och församlingshemmet, var till för att hindra betesdjuren på Svanebäckens fåladsmark att ta sig in i byn.

Bild på patron A P Hansen körandes från gården. Bilden troligen från 1910.

Många medhjälpare hade anställning på gården, ladufogden Per Zerman, drängar och pigor. Hansen blev en betydande man i Viken, med sommarhus på Bygatan 23 och lustbåt i hamnen. I Vikenarkivet finns en ljudinspelning med dottern Anna Whitehorn, f 1897, som berättar om det goda livet i familjen.

Hennes bror Jens Hansen startade mejeri på Bygatan 23 och hade tidigare en fabrik på Vångavägen/Ekstubbvägen med tillverkning av cementtakpannor. Takpannorna finns kanske på ditt hus i gamla Viken?

1918 såldes gården till August Andersson, som arrenderade ut både gård och bostad. 1939 övertog Johnny

1961 hörnet N. Hagevägen med Olowsgården uppe t b. Vikbaga och Lisas Trädgård finns inte, men tennisbanorna.

Dessvärre dog Tufves hustru något år efter att de flyttat in i gården Svanebäck 1:4 och Tufve som var skeppsbyggare och inte bonde, valde att istället bosätta sig på Skepparegatan 36.

Gården arrenderades ut under en del år och såldes 1888 till patron Anders Peder Hansen och hans hustru Catrine från Danmark.

Patron Hansen startade mejeri, med försäljning av mjölk, grädde, smör och ost till Vikenbor och levererade också vida omkring.

Hos mejeristen och lantbrukaren A. P. Hansen köpte man mjölk direkt på gården. Bild från 1907 med fru Catrine Hansen t.b.

Bengtsson arrendet på gården som då hade 60 tunnland jord. Marken sträckte sig i väster från gården vid Lisas Trädgård, till Prästavägen och Sandåsvägen i norr, Vikenskolan i nordost, i öster vid tennisbanorna och söderut till Karlsfältsvägen.

Största delen av marken köptes under 1950-talet av Höganäs kommun, medan de mest attraktiva tomterna såldes av August Anderssons arvingar.

Rekommendationer hade ännu inte kommit från regeringsnivå om att värna

vår bördiga åkermark och byggnation kunde starta i stor skala. Under sent 1950-tal byggdes Norra Hage-området. Därefter på 1960-talet det stora Vikenhus-projektet som sträckte sig ut också till andra sidan Prästavägen.

1971 såldes alla djur och maskinparken på auktion, då hade den brukningsbara jorden krympt till 16 tunnland. 1983 sålde August Anderssons efterlevande också området kring gården med befintliga byggnader. Efter några år med förfall tilläts rivning av arrendebostaden och stallbyggnaderna.

För att behålla gårds känslan byggdes nya bostäder upp så att det åter igen blev en kringbyggd gård.

Flygfotot från 1970-talet visar hur hela Olowsgårdens mark nu har bebyggts.

Jens Hansens mejeri på Bygatan 23.

På norra delen uppfördes mindre enplansvillor och en bostadsrättsförening bildades. Namnet Olowsgården kommer från Bror Olow vars hustru Annie var dotter till August Andersson.

Vid tangentbordet Lisbeth Ryberg
DOTTER TILL JOHNNY BENGTSSON.

1960 vid arrendatorbostaden, Johnnys flickor, Inger och Lisbeth med geten Pelle.

Bilderna låna-de jag från Viken Förr och Nu och mitt privata fotoalbum.

Vikenguiden

Som medlem är du & ditt företag alltid med i företagsöversikten i Vikenguiden samt på VFF's hemsida. För er som får Vikenguiden i brevlådan, blir detta en enkel översikt över det fantastiska utbud vi har i vår by.

Att bli medlem

Du är välkommen att bli medlem i Vikens företagarförening om du har din verksamhet i Viken, om du bor i Viken och har företag på annan ort eller om du helt enkelt har en produkt/tjänst som kan vara till glädje för andra företagare eller boende i Viken.

vikensforetagarforening.se

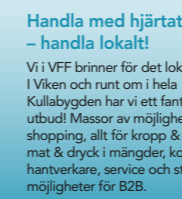
Vikens företagarförening är en ideell förening som uppmanar och stöttar företag & handel i Viken samt bjuder in till möten företagare emellan.

Möten & upplevelser

Vi bjuder in till luncher, möten med föreläsningar och ibland även lite större event och föreläsningar. En chans för dig att träffa andra företagare under trevliga former.

Våra medlemmar får självklart förtur och specialerbjudande, men många av våra större event är öppna för alla.

Handla med hjärtat – handla lokalt!

Vi i VFF brinner för det lokala! I Viken och runt om i hela Kullabygden har vi ett fantastiskt utbud! Massor av möjligheter för shopping, allt för kropp & själ, mat & dryck i mängder, kompetenta hantverkare, service och stora möjligheter för B2B.

Vill du bli medlem?

- Du stöttar föreningen och vårt ideella arbete för byn & Vikens företagare.
- Ditt företag syns i Vikenguiden (1 ggr/år) med möjlighet till annonsering + hemsidan.
- Du får ta del av våra luncher och våra föreläsningar/event till medlemspris.
- Vi hjälper våra medlemmar att synas! Som medlem får du möjlighet att marknadsföra dig i våra reklamutskick till ett väldigt förmånligt pris. (2 ggr/år)

Läs mer på vikensforetagarforening.se

Följ oss på så missar ni inget!

När livet är upp och ner behövs Sans och Balans

När smittspridningen ökade i mars valde Sans och Balans att agera snabbt. En mängd åtgärder vidtogs för att medlemmarna skulle kunna fortsätta träna säkert.

Antalet deltagare i varje klass och kurs minskades så att alla fick sin «safety zone». Resultatet av detta blev också att antalet klasser blev rekordstort med 30 klasser per vecka.

Så många klasser som möjligt flyttades till trädgården, allt från utmanade fypass till Yin yoga. Kurser i yoga och pilates sändes LIVE, så att de soav olika anledningar inte kunde träna på studion kunde följa passen och träna hemma istället. Alla medlemmar bjöds på 3 mån fri onlineträning med över 200 program från en extern leverantör. För att underlätta för medlemmarna att träna när det passar just dem och för att minska smittspridningen kan alla med hel/halvårskort få en egen "nyckel" och träna utanför ordinarie öppettider.

Det gäller att inte ställa in – utan att ställa om. När livet är upp och ner behövs sannerligen Sans och Balans!

Lotta Strömgren Jönsson

Karl-Henrik tillsammans med Michael Rosenlind under en nattvandring.

Nattvandrarerna är en ideell rikstäckande organisation som syftar till att öka säkerheten och tryggheten för våra barn och ungdomar. Sedan i somras har vi ny ansvarig för Nattvandrarerna Viken, Karl-Henrik Rognesfjord. Byaluren har ställt några korta men ack så viktiga frågor till honom.

Viken behöver fler engagerade bybor som kan tänka sig att offra en helgkväll om året för att göra Viken och våra barn tryggare.

Varför är Nattvandringen viktig?

– Vi behöver finnas där ungdomarna finns, lyssna, ge råd och hjälpa till vid behov. Vi vill värna om ungdomars bästa på ungdomars villkor och därigenom skapa förtroende och dialog som annars inte är möjligt. Dialogen erbjuder goda förutsättningar att minska bruket av alkohol och droger samt gatuvåldet och skadegörelse och därigenom möjliggöra ett tryggare samhälle för oss alla.

Vilka kan nattvandra?

– Alla över 18 år är välkomna.

Hur går det till att nattvandra?

– Nattvandrarerna Viken administreras via en FaceBook-grupp, här kan man välja ett datum att vandra tillsammans med någon man känner eller så blir man tilldelad ett datum. Vi vandrar eller cyklar alltid i grupper om minst 2 personer med våra färgglada jackor på för att vi ska vara lätta att känna igen.

– Vi är så många medlemmar att det räcker med att vandra 1 gång per år. Det är främst på helgerna behovet finns men ibland tar vi beslut om att vandra även då ungdomarna har lov. Oftast är det 22-24 som vi är ute på byn.

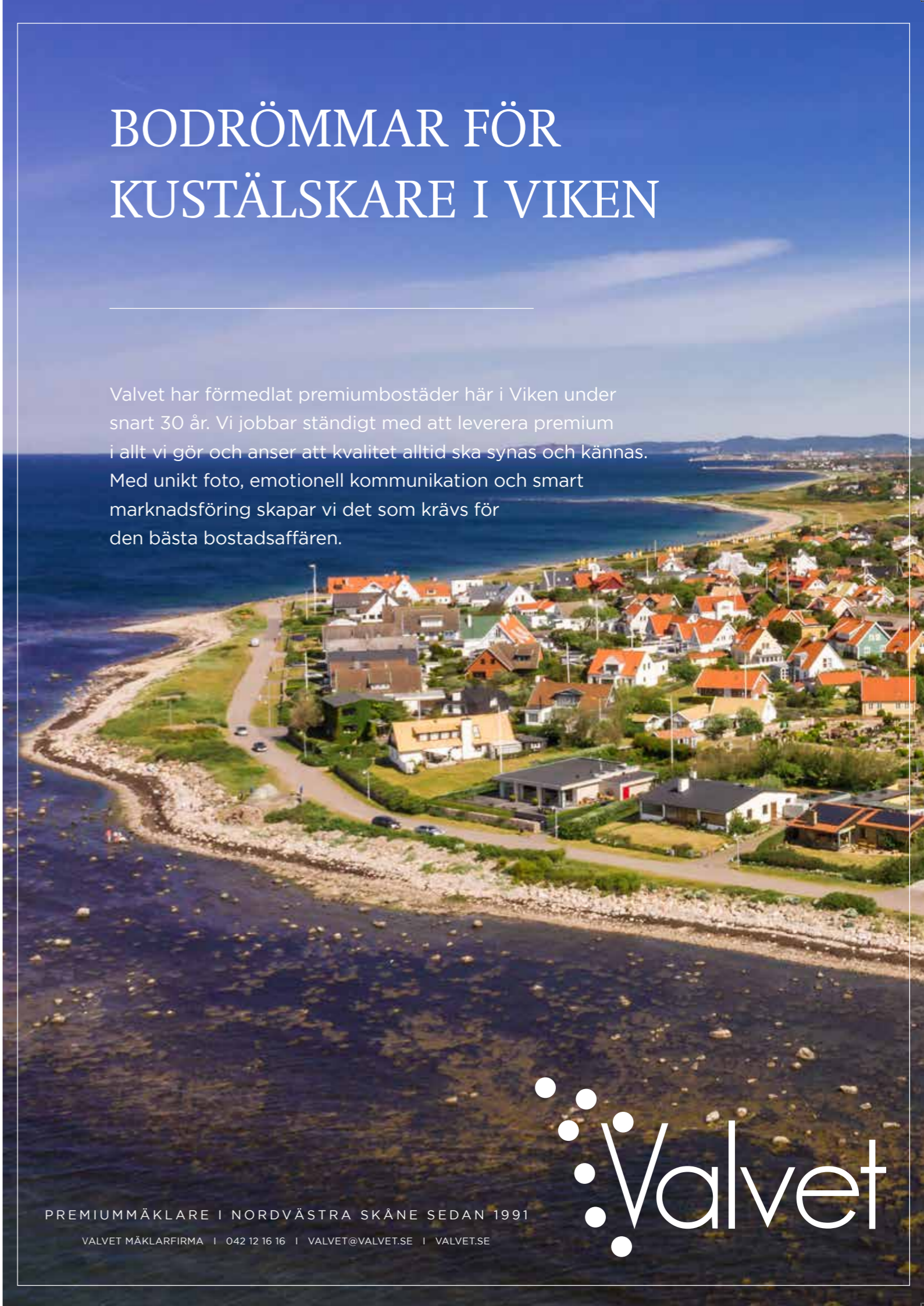
Var anmäler man sig?

– På FaceBook, sök upp gruppen "Nattvandrarerna Viken". Välkommen!

Lotta Strömgren Jönsson

BODRÖMMAR FÖR KUSTÄLSKARE I VIKEN

Valvet har förmedlat premiumbostäder här i Viken under snart 30 år. Vi jobbar ständigt med att leverera premium i allt vi gör och anser att kvalitet alltid ska synas och kännas. Med unikt foto, emotionell kommunikation och smart marknadsföring skapar vi det som krävs för den bästa bostadsaffären.

Valvet

PREMIUMMÄKLARE I NORDVÄSTRA SKÅNE SEDAN 1991

VALVET MÄKLARFIRMA | 042 12 16 16 | VALVET@VALVET.SE | VALVET.SE

FOTO: NIKEL NÄSLUND

”Titta så rent skrivbord jag har”

Hans Porat, Vikenpågen som vänt hem efter en livslång internationell karriär. Säkert en av de mest humoristiska börs- vd:ar vi haft och en man som inte krånglar till saker i onödan. Vid 65 nästan pensionär. Hans och bustru Lotta delar nu sin tid mellan hemmen i Viken och Portugal.

Man ska inte göra saker och ting mer komplicerade än nödvändigt.

Det man gör, ska man göra genomarbetat och ha ordning och reda i verksamheten.

Ungefär så kan jag sammanfatta mitt samtal med Hans Porat, Vikenpåg och bergsingenjör som efter en lång internationell karriär återkommit till Viken. Åminstone sommarhalvåret.

Jag mötte Hans i familjens trädgård på Hakegatan, en varm augustimorgon. Självklart är rubriken ovan rent ut sagt korkad för vårt samtal. Uttalandet saxade jag ur en tidigare intervju med Hans, där uttalandet skämtsamt exemplifierade Torekovföretaget Nolato grundbultar; att det alltid ska vara ordning och reda, rent och snyggt, vart än man vänder sig i fabriken eller på kontoren.

Egentligen är Hans född längre upp i landet, han kom till Viken 1961 och började i första klass i då helt nya Bäckaskolan (för ny-tillkomna Vikenbor, låg den där Svarta byn ligger idag). Men det började inte bra. Redan första skoldagen lyckades lille Hans och en klasskamrat panga ett av de stora fönstren till klassrummen. Det blev omedelbart ett besök hos skolans rektor, vilket under de följande åren skulle följas av flera.

Utlandskarriär

Ibland faller äpplet inte långt från trädet. Hans följde i faderns fotspår och blev bergsingenjör (vilket inom parentes kan sägas vara en av de mest mångsidiga utbildningarna, som vanligtvis leder till ledande positioner inom den tunga svenska industrin). Men Hans ägnade sig aldrig åt gruvor och stålverk. Första jobbet blev på Fläkt i Växjö (idag en del av ABB-koncernen) vilket ledde till två år i Argentina, följt av ett par år i Japan, där tvillingarna Anna och Jonas föddes. Därefter följde i rask takt Sverige, Schweiz och ytterligare sex år i Japan

som vd för handels- huset Gadelius (idag mest ett japanskt företag, fast med ett göteborgskt ursprung). Efter en obrutet stigande karriär, utnämndes Hans vid 52 års ålder 2008 till vd och koncernchef i börsbolaget Nolato med huvudkontor i Torekov, där han arbetade fram till sin pensionering.

– Hans, i en artikel har du utnämnts till Plastkungen i sommarparadiset. Hur känns det?

– Helt OK, det är plast man tillverkar i Nolatokoncernen, säger Hans och fortsätter: För många kanske plast inte har en så bra klang, men då tänker man på engångsplast som slängs i naturen och i haven. Polymera material [plastgummi- red. förkl.], rätt använt, är fantastiska konstruktionsmaterial inom många områden. Allt från konsumentelektronik, livsmedel, fordonsindustrin till den medicintekniska industrin. Utan plast skulle våra koldioxidutsläpp vara än högre. Mycket av det som idag sker inom sjukvården är möjligt tack vare användandet av plast.

Telefonen får inspiration från gypadojan

Hans Porat ger ett konkret exempel hur det är idag, när en underleverantör som Nolato tar fram nya detaljer till en mobiltelefon.

– Det är inte längre ingenjörernas spelplan. Man måste gå långt utanför den omedelbara funktionen. Hos Nolato jobbade vi intensivt med design och trender. Vad är det som gäller inom modet i Milano, LA, New York och Tokyo? Var hittar vi trenderna? Bland annat kunde vi spåra trender i idrottskor, som sedan återkom i mobilernas utseenden. Han förklarar vidare:

– Idag måste en underleverantör vara på tårna och själv kunna följa med i trenderna och ta fram prototyper till mobiltillverkarna som de sedan kan applicera i sin tillverkning. Och inte bara design, man ska även vara på hugget och visa på rationaliseringar och förbättrade tillverkningsmetoder. Jag får ytterligare ett exempel:

– Även inom den medicintekniska sidan går utvecklingen mot ständigt förbättrade detaljer snabbt. En medveten person vill idag inte ha medicintekniska hjälpmedel i hemmet som sig-

nalerar sjukdom, utan den produkt denne behöver ha skall vara tuff och läcker – kan t.ex. se ut som en mobiltelefon eller ett sminketu. Landstingens fyrkantiga vita produkter är knappast något som attraherar idag.

– Varför bytte du Gadelius mot Nolato, hur gick den här matchningen till? Du satt väl bra i Japan som vd för Gadelius?

Hans Porat vänder frågan och svarar: – Mina fem år inom Trelleborg och kunskap om polymera material var nog viktiga, men min långa tid i Asien var nog den avgörande punkten. Tre fjärdedelar av Nolatos verksamhet fanns på den tiden i just Asien. Han säger vidare: – Lotta och jag tyckte nog också att det var dags att komma tillbaka till Sverige efter sammanlagt tio år i Japan, inte minst när våra barn gick på universitet i Europa.

Var uppoffringarna värda sitt pris?

Hans och jag sitter under äppelträden på Apelgården och framför mig ser jag en total obekymrad och avspänd man, med glittrande humor i ögonen och ett skämt eller en humoristisk twist i var och varannan mening. Ändå har han legat i selen hårt och intensivt under hela sin karriär, så jag måste fråga om arbetet varit värt alla uppoffringar för honom och familjen. Först säger Hans:

– Ska man ägna så mycket tid och engagemang åt ett arbete, måste man ha kul och ha duktiga och trevliga arbetskamrater. Vi måste vara trygga tillsammans. Då först har vi förutsättningen att skapa något riktigt bra gemen-

samt. Lyckas man skapa en sådan kultur då är jobbet ingen uppoffring även om det är mycket att göra. Sedan utvecklar han tankegången:

– Vi har samma syn på livet, Lotta och jag. För oss har det inte varit någon uppoffring, tvärtom mina anställningar har gett vår familj fantastiska möjligheter som vi är mycket tack-samma för och absolut inte vill ha ogjord, säger Hans. Och säger vidare:

– Samtidigt förstår jag att det är inte en livsstil som passar alla familjer. Vi tycker att vi har haft lyckan att få ut det bästa av de olika platser på jorden, som vi kallat vårt hem. Tydligt har det även fungerat för våra tvillingar som bägge insett att livet utanför Sverige också kan vara spännande. Sonen Jonas flyttade till Asien efter sin examen och är nu gift, bor och arbetar i Hongkong. Dottern Anna studerade i Skottland och har sin verksamhet och familj i London.

Här kan man ana baksidan hos en familj med ett internationellt liv. Hans suckar:

– Barnen och barnbarnen befinner sig väl långt från Viken tycker en nybliven morfar.

– Så, hur mycket Vikenpåg är det kvar i dig, frågar jag till slut. Hans skrattar och säger:

– Det är nog en hel del. Här levde mina föräldrar, här gick jag i småskolan, lärde mig segla och simma och här har jag många vänner. Det är klart att jag har Viken i mitt hjärta. Var vi än bott så har vårt lilla hus i Viken alltid varit samlingspunkten för familjen om somrarna.

Vackrare och bättre kan man inte bo!

Kjell Näslund

Välkommen till vår Gårdsbutik!

I vår året runt öppna gårdsbutik hittar du, förutom det som odlas och föds upp på vår gård, massvis med utvalda delikatesser och godsaker från andra framstående producenter runt omkring i Sverige.

Julen närmar sig och vi vill därför tipsa om våra populära presenter till privatpersoner och företag. Butiken är fylld med årstidens bästa råvaror och utsökt hantverk. Sväng förbi eller ta en titt på våra sociala medier för att se vad som dyker upp.

2 km från Vikens centrum

Mat från trakten

LARSVIKEN

042-23 86 50 | webb@larsviken.se | larsviken.se | Facebook | Instagram

Bilder på sommaren från Instagram #byaluren

Tack för alla bilder ni bidragit med till Byalurens Instagram under sommaren. Gå in där för att se alla bidrag.

S.JÖNSSON BIL
VÅR ERFARENHET - DITT VAL

S.JÖNSSON BIL - ALLT UNDER SAMMA TAK!

Nytt showroom och verkstad med välkänd AMG-specialist i spetsen, rekonditionering, Brabus-tuning och däckhotell.

Nu har vi öppnat portarna till vår toppmoderna fullserviceverkstad.

Dagens bilar kräver extraordinär omsorg och service, och därmed också exceptionellt kompetenta och dedikerade fordonstekniker. På S.Jönsson Bil har vi över 20 års erfarenhet av Mercedes-Benz, AMG och Brabus, med högsta möjliga certifieringsgraden inom Mercedes-Benz system.

Våra fordonstekniker har även lång erfarenhet från BMW, Volvo, Land Rover, Ford, KIA med flera. I vår verkstad är alla märken välkomna!

Vår stämpel i din servicebok borgar för ett fackmannamässigt utfört arbete enligt fabrikenas servicescheman.

Vår verkstadsansvarige, Fariz Chahrouh, är AMG-specialist och känner varumärket och Mercedes-Benz utan och innan.

Fariz är mån om att alltid hålla sig uppdaterad om den senaste utvecklingen gällande hård-

och mjukvara för alla märkena. Han, om någon, vet att Mercedes-Benz AMG-bilar ligger i den absoluta framkanten av utvecklingen med handgjorda högpresterande motorer.

Vi har de senaste diagnosinstrumenten och all teknisk data för att tillmötesgå dina behov. Vi erbjuder även däckhotell, för att ge dig den 360-service som du önskar.

Rekonditionering

S.Jönsson Bil erbjuder ett brett utbud av tjänster inom rekonditionering för din bil, oavsett varumärke. I vår fullutrustade anläggning hjälper vi dig med allt från handtvätt, fläck och doftborttagning, till lackskydd och foiering. Allt efter dina behov.

Vi på rekondavdelningen ser vårt arbete som ett hantverk och ett sätt för dig att uppleva den där nybilskänslan. Med teamets långa erfarenhet och de noga utvalda produkter vi använder säkerställer vi att din bil lämnar oss både skyddad mot elementen och toppskick – det ser vi som en självklarhet!

Brabus Automobiles

I över 40 år har Brabus skapat högpresterande superbilar och utvecklat handplockade Mercedes-Benz modeller till eleganta, unika sport- och specialbilar!

Företaget har varit ägardrivet från start, vilket tyder på kvalitetsfokus framför allt annat – ett tänk som även vi på S.Jönsson Bil har i ådrorna. Brabus kan stoltsera med titeln Best Tuning Brand för fjortonde året i rad. Det är det ansedda tyska bilmagasinet Auto Motor und Sport som delar ut priset, vilket av många anses vara en av de högst rankade utmärkelserna som går att få i bilvärlden.

Vi erbjuder hela Brabus-sortimentet för montering på din bil, och vi gör det alltid med vår samlade expertis i ryggen så att du kan känna dig trygg med vår insats - det är lika viktigt för oss på S.Jönsson Bil som för dig.

Varmt välkomna in till oss på S.Jönsson Bil i Viken önskar Stefan och Fariz med personal!

PREMIÄRERBJUDANDE

Visa upp denna kupong när du besöker oss så bjuder vi på en handtvätt av din bil! Varmt välkomna till S.Jönsson Bil.

Erbjudandet gäller t.o.m. 22 december 2020.

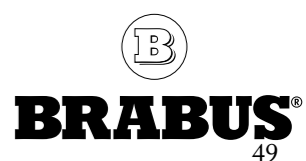
S.JÖNSSON BIL ÄR AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE OCH SERVICEPARTNER FÖR BRABUS – HIGH PERFORMANCE AUTOMOBILES.

BESÖKSADRESS
KARLSFÄLTSVÄGEN 13
263 63 VIKEN
042 - 23 65 12
WWW.S-JONSSONBIL.SE

ÖPPETTIDER FÖRSÄLJNING
MÅNDAG - FREDAG 09.30 - 18.00
LÖRDAG 10.00 - 14.00
SÖNDAG & RÖDA DAGAR STÄNGT

ÖPPETTIDER VERKSTAD
MÅNDAG - FREDAG 07.30 - 16.30
LUNCHSTÄNGT 12.00 - 12.45
SÖNDAG & RÖDA DAGAR STÄNGT

f SJONSSONBIL
@ SJONSSONBIL
v S.JÖNSSON BIL
v SJONSSONBIL

Vad läser Vikenborna?

Mitt i Svarta byn gömmer sig en av Vikens pärlor – biblioteket inhyst i en något luggad men charmig byggnad.

Här ryms böcker, tidskrifter, datorer, och på andra våningen, Bamses läsrum, som är öppet när personal finns på plats. Biblioteket välkomnar besökare dagligen, antingen under sina ordinarie öppettider eller under obemannade tider för de som registrerat sig som meröppetanvändare.

Vikens bibliotek är en del av Bibliotek Familjen Helsingborg, så med ett bibliotekskort har du tillgång till och kan beställa hit alla böcker i hela nordvästra Skånes bibliotek.

Men vilka är de mest populära böckerna som lånas här i Viken?

– Jag kan inte göra någon direkt jämförelse med bibliotek i andra kommuner, men här i Viken lånas det utan tvekan ut flest böcker till barn i åldrarna 0-9 år. Bilderböcker, börja läsa-böcker och kapitelböcker går åt som smör i solsken! säger Ann Nilsson, bibliotekarie i Viken.

Tittar vi på en åldersblandad topplista för de senaste fem åren, intar olika Bamseböcker sex av platserna 25 oftast lånade. Vikenborna är ofta på hugget och reserverar och ställer sig i kö på den senaste utgivningen både när det gäller tyngre och mer lättläst litteratur. Att låna hem tidskrifter av skilda slag är också mycket populärt. I utbudet finns tidningar om allt från trädgård, mat och resor till båt, historia och ekonomi.

Tio i topplista Vikens bibliotek (första halvåret 2020)

VUXEN

1. **Dotter saknad**
Anna Jansson
2. **Bergens stjärnor**
Jojo Moyes
3. **Hon som måste dö**
David Lagercrantz
4. **K**
Katarina Frostenson
5. **Klubben**
Matilda Gustavsson
6. **Ett litet steg i taget**
Katherine Center
7. **Skuggjägaren**
Camilla Grebe
8. **1794**
Niklas Natt och Dag
9. **Allt jag fått lära mig**
Tara Westover
10. **Mellan djävulen och havet**
Maria Adolfsson

BARN OCH UNGDOM

1. **Bamses första rimbok**
Charlotta Borelius
2. **Bamse och häxans dotter**
Charlotta Borelius
3. **Handbok för superhjältar. Del 4 Vargen kommer**
Elias Våblund
4. **Dagbok för alla mina fans: På ny kula**
Jeff Kinney
5. **Musse och Helium: Äventyret i Lindrizia**
Camilla Brinck
6. **Musse och Helium: Mysteriet med hålet i väggen**
Camilla Brinck
7. **Sagasagor syskonsjuka, kämpaglöd och envis frammand**
Josefine Sundström
8. **Titta och hitta!**
Axel Scheffler
9. **Rädda fågeln!**
Helena Bross
10. **Hundralappen!**
Helena Bross

Yan Lianke, säger Ann Nilsson. Sarah Sheppard ger ut spännande och intressanta faktaböcker för barn, ta till exempel en titt på hennes senaste bok "Mystiska platser och olösta mysterier". Även Per T Ohlssons nya biografi om Sveriges kanske förste moderne bokförläggare, "Albert Bonnier och hans tid" rekommenderas.

Andreas Roth

Med sikte på den bästa fastighetsaffären

Vi bor, lever och verkar på Kullahalvön. Med andra ord – vi har kunskaperna som du behöver för att göra den bästa fastighetsaffären på en plats vi älskar. Varmt välkommen!

www.lansbergs.se

Köpmansgatan 1 a | Höganäs | Telefon: 042-33 08 09 | www.lansbergs.se

Ljuspunkter i mörkret

Året som gått blev inte som någon tänkt sig. Men vad, och inte minst hur, vi minns kan vi var och en påverka med vår inställning.

Vi kan inte förneka att juli var kyligare än väntat, men vi kan glädjas åt att badsäsongen sträckte sig så långt in på hösten.

Mycket fick ställas in

För VKB har året inneburit att de flesta av våra arrangemang fått strykas eller kraftigt justeras. Vi lyckades dock få till ett senarelagt årsmöte utomhus och höststämma i väl distansierat kyrkorum.

Under den tidiga hösten höll vi ett par fysiska styrelsemöten och även om den typen av avsteg från rekommendationerna kan ifrågasättas så kan vi betrakta dem som ljuspunkter att sätta värde vid när vi nu åter möts digitalt.

Nya vingar på Sophiamöllan

Vi är många som såg fram emot att få inleda julen med tomte i Sophiamöllan men tyvärr kommer det inte bli så detta år.

Å andra sidan kan vi alla glädjas åt att de nya vingarna är på gång och torkat alldeles lagon fort detta år.

Gott om ljuspunkter

Sammantaget kommer vi nog alla minnas 2020 som ett år där det fanns gott om ljuspunkter, men att varje ljuspunkt krävde lite mer arbete än många tidigare år. Att viljan finns att lägga manken till och arbeta lite extra visar om inte annat att vi nu får se än nu ett fullmatat nummer av Byaluren.

Fredrik Hallgärde
ORDFÖRANDE VKB

VIKENS KULTUR- OCH BYAFÖRENING
BOX 108, 263 03 VIKEN. BG: 5705-4108

E-MAIL: INFO@VIKENSBYAFORENING.SE
ORGNR: 843002-3369

ORDFÖRANDE: Fredrik Hallgärde
Trädgårdsgatan 13, 070 8639890

VICE ORDFÖRANDE: Thomas Uziel
Strandrågsvägen 16, 070 5707999

SEKRETERARE: Kristina Hagman
Skepparegatan 36, 070 2509151

KASSÖR: Gert van Doormalen
Svanebäcksv. 23E, 070 8678747

LEDAMÖTER: Pelle Fänge
Bläldsvägen 3, 076 8267338

Erik Juelsson
Sliprännvägen 32, 070 5311877

Christoffer Magnusson
Sjögräsvägen 17, 073 2437847

Christina Norström
Strandlyckevägen 19, 070 9790581

Kjell Näslund
Bovetevägen 23, 070 4965007

SUPPLEANTER: Lisbeth Ryberg
Bäckavägen 16, 070 3690183

Elisabeth Schönbeck
Höganäsvägen 58b, 073 9959198

ADJUNGERADE

SOPHIAMÖLLAN: Malte Wennerström
Karlsfältsv. 76-16, 070 3771738

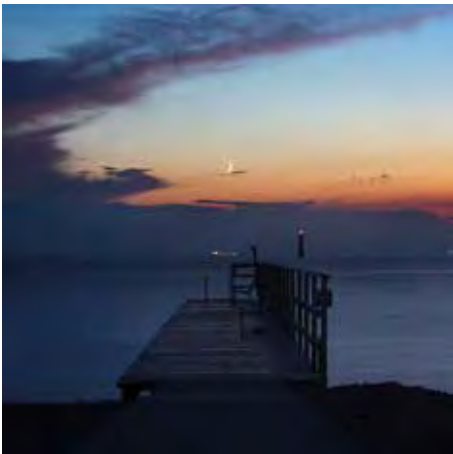
SJÖFARTSMUSEET: Lars Reuter
Bancagatan 16, 0706 313715

PAUL JÖNSKA GÅRDEN: Ann-Britt Strufve
Aldermansvägen 26, 0739 808866

BYALUREN: Olof Engvall
Kalvlyckevägen 3, 0735 414573.

BADHYTT/BRYGGOR: Kay Winqvist
Strandlyckev. 33, 076 0875907

HEMSIDA: www.vikensbyaforening.se

Dessa tre bilder ur Fredrik Reges projekt från Fritidens brygga får representera framtidshoppet för hela Viken.

Så här blir du medlem

Avgiften är 200 kr per år och hushåll. Swisha 200 kronor till 123 051 91 99, via QR-koden här intill eller via bankgiro 5705-4108.

Ange namn, adress och mejladress. Du som anslutit dig till VKB:s elavtal 2020-2022 ska ha betalat in medlemsavgift för tre år, det vill säga 600 kronor. Var vänlig kontrollera att så skett.

